

TÄVLINGSREGLER

II

Dressyr

Gäller fr.o.m. 1.1.2020

Finlands Ryttarförbund r.f.
Gjuterivägen 10, 00380 Helsingfors

Förord

Dessa regler tillämpas i tävlingar som är underställda FRF från den 1 januari 2019.

Mer information

Dressyrkommittén
FRF:s regelutskott

Innehåll

I BEDÖMNINGSGRUNDER	4	230. Uppvärmning och ridning av program.....	22
201. Dressyrens mål/syfte	4	231. Tidtagning.....	25
202. Halten.....	4	232. Poäng	25
203. Skritt.....	4	233. Protokoll	26
204. Trav	5	234. Fastställande av placering.....	26
205. Galopp.....	6	235. Offentliggörande av resultatet	27
206. Ryggning.....	7	236. Prisutdelning.....	27
207. Övergångar.....	7	237. Klassificeringstabell.....	28
208. Halvhalt.....	8	238. Begränsning av klasser	28
209. Byte av riktning.....	8	239. Övriga funktionärer och hjälpmedel	28
210. Ridbanans vägar (se bifogad bild 4).....	8	III FM-TÄVLINGAR.....	28
211. Skänkelvikning.....	8	240. Regler för dressyr-FIM	28
212. Skolor (se bifogad bild 3).....	9	241. Regler för inomhusmästerskap	29
213. Bakdelsvändningar, piruett och halvpiruett	9	242. Reglemente/Regler för Lag-FM.....	30
214. Passage.....	11	243. Regler för Champion-tävlingen för unga hästar	30
215. Piaff.....	11	244. Reserverad	30
216. Framåtbjudning/schwung och lydnad	11	245. Fastställande av startordningen i Finska Mästerskapen och Champion-tävlingen för unga hästar	30
217. Samling	12	IV DRESSYRDOMARRÄTTIGHETER.....	30
218. Ryttares sits och inverkan	13	246. Grunder för beviljande av dressyrdomarrättigheter och jävig domare.....	30
219. Reservmoment	13	Bilaga 1: Anvisningar för bedömning av svårighetsgraden i ett kårprogram	34
II BESTÄMMELSER GÄLLANDE TÄVLINGSARRANGEMANG OCH TÄVLINGSDELTAGARE.....	13	Liite 2: Hevostarkastus Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
220. Säkerhet.....	13	Bilaga 3: Sidvärtsrörelser.....	39
221. Dressyrprogram.....	13	Bilaga 4: Ridbanans vägar	41
222. Rätt att delta	14	Bilaga 6: Sadel och betsling.....	42
223. Häst	15	Bilaga 7 Beskrivning av tävlingsnivåerna	44
224. Tidsschema	15		
225. Fastställande av startordning.....	16		
226. Ryttares vikt	16		
227. Tävlingsdräkt	16		
228. Sadel och betsling	17		
229. Banan och märkning av banan samt placering av jury och dess sammansättning	20		

I BEDÖMNINGSGRUNDER

201. Dressyrens mål/syfte

1. Dressyrens mål är att gradvis och systematiskt utveckla hästen till en atletisk individ genom harmonisk utbildning. Resultatet blir en lösgjord, smidig och mjuk häst. Hästen blir också förtroendefull, uppmärksam och villig så att den är trevlig att rida, hållbar och frisk.
2. Dessa egenskaper visar sig genom:
 - 2.1 renhet, regelbundenhet och frihet i gångarterna
 - 2.2 mjukhet, lätthet och ledighet i rörelsernas utförande
 - 2.3 lätthet i framdelen och engagemang i bakdelen som kommer ifrån en energisk framåtbjudning
 - 2.4 2.4 mjukt accepterande av betten med eftergift utan spänning eller motstånd.
3. Hästen ger intryck av att utföra rörelserna villigt och enkelt. Den svarar lydigt, lugnt och uppmärksamt på ryttarens hjälper. Den rör sig rak på raka linjer och böjer sig på böjda spår enligt linjen som rids.
4. Skritten är ren, regelbunden och lösgjord. Traven är ren, regelbunden, elastisk och aktiv. Galoppen är ren, regelbunden, lätt och schvungfull. Bakdelen är alltid engagerad. Genom bakdelsaktiviteten arbetar hästen energiskt och lätt genom hela sin kropp. Hästen svarar även på ryttarens små hjälper.
5. Hästen är hela tiden uppmärksam och lyder villigt utan motstånd eller tvekan och svarar på de olika hjälperna lugnt, och visar därmed upp en naturlig och harmonisk balans, såväl fysiskt som mentalt.
6. I allt arbete, även i halten, måste hästen vara på tygeln. Ryttaren behåller en stabil, lätt och mjuk kontakt med hästens båda mungipor. Hästens huvud ska förbli i en stadig position, med en eftergiven nacke som högsta punkt på halsen och med nosen något framför lodplanet. Kadens – takt, regelbundenhet och schvung: Hästen och ryttaren utgör en harmonisk helhet. Hästen rör sig med schvung, lösgjort och absolut regelbundet. Vikten bärs upp av bakdelen och hästen vilar i steget. Takten, rytmen och balansen bibehålls. Dessa är karaktäristiska för allt travarbete inklusive tempovariationer.
7. Bibehållandet av regelbundenheten i alla gångarter är det allra viktigaste i dressyrridningen.

202. Halten

1. I halten ska hästen stå uppmärksam, orörlig och rak i balans. Vikten ska fördelas mellan alla fyra benen, som parvis ska vara i höjd med varandra. Hästen ska stå med frambenen lodrätt ställda och med bakhovarna ungefär lodrätt under höftknölna. Halsen är välvd med nacken som högsta punkt och i eftergift, nosen är något framför lodlinjen. Hästen ska stadigt förbli på tygeln med lätt och mjuk kontakt till ryttarens hand samt vara beredd på att vid minsta anmaning från ryttaren röra sig framåt. I halten ska hästen stå stilla i minst tre sekunder och i samband med hälsning ska stillheten bestå under hela hälsningen.
2. Halten rids genom att få hästen att ta mer vikt på bakdelen genom att inverka mer med sits och skänkel och samtidigt använda mjuka halter. Halten ska utföras omedelbart, mjukt men inte abrupt, vid angiven plats.

203. Skritt

1. Skritten är en fyrtaktig gångart som har samma intervall mellan hovarnas isättning. Denna regelbundna takt, i förening med full avspänning, måste bibehållas i alla skrittrörelser
2. När samma sidas fram- och bakben rör sig med samma eller nästan samma takt, är skritten inte ren (fyrtaktig), utan blir "passgång" eller "passaktig". Denna oregelbundenhet beaktas som ett allvarligt fel vid bedömning av gångarten.
3. Skritten förekommer i följande tempon: mellanskritt, samlad skritt, ökad skritt och fri skritt. Det ska alltid synas en tydlig skillnad i hästens form och steglängd (övertramp) mellan dessa olika varianter av skritt.

3.1. Mellanskritt En ren, regelbunden och lösgjord skritt med måttlig längning av steget. Hästen, som ska förbli på tygeln, ska skritta energiskt men avspänt med jämna och bestämda steg. Bakhovarna ska sättas i marken framför framhovarnas avtryck. Ryttaren ska bibehålla en lätt, mjuk och stadig kontakt med hästens mun.

3.2. Samlad skritt Hästen, som ska förbli mjukt på tygeln, ska röra sig bestämt framåt med halsen upprett och välvd. Huvudet ska närma sig lodplanet och en lätt kontakt med munnen ska bibehållas. Bakbenen ska vara engagerade och aktiva. Stegen ska vinna mindre mark och bli högre, eftersom alla leder böjs mera markant. Takten ska förbli regelbunden och lugn, fotflyttningen aktiv och spänstig.

3.3. Ökad skritt Hästen ska vinna så mycket mark som möjligt utan att skritten blir överilad eller förlorar regelbundenheten. Bakhovarna ska sättas i marken tydligt framför framhovarnas avtryck. Ryttaren ska tillåta hästen att sträcka ut huvud och hals utan att kontakten med munnen går förlorad.

3.4. Fri skritt Den fria skritten är en vilande rörelse där hästen tillåts få full frihet att sänka och sträcka ut huvud och hals. Graden av vägvinning och steglängd, där bakhovarna ska sättas i marken tydligt framför framhovarnas avtryck, är väsentlig för kvaliteten i den fria skritten.

3.5. Frihet att sträcka ut halsen på lång tygel ger en bra uppfattning av hästens balans, mjukhet, lydighet och avslappning. Ryttaren ska ge hästen längre tygel och tillåta den att gradvis sträcka ut halsen framåt och nedåt. När hästen sträcker sin hals framåt/nedåt, ska hästens mun sänka sig ungefär i höjd med bogspetsen (point of shoulder på engelska). Hästen bibehåller en mjuk och stabil kontakt, takten förblir jämn, bogarna fria och bakbenen aktiva. Hästen ska acceptera bettet utan motstånd när tyglarna kortas upp.

204. Trav

1. Traven är en tvåtaktig gångart med växelvis diagonala steg (till exempel vänster framben och höger bakben samtidigt), separerade av ett svävmoment.
2. Traven ska visa fria, regelbundna och taktmässiga steg. Övergången till trav är enkel och smidig.
3. Travens kvalitet bedöms med ledning av det allmänna intrycket, regelbundenheten och elasticiteten i stegen. Dessa kvaliteter uppnås med en mjuk rygg och väl engagerad bakdel samt en förmåga att bibehålla samma rytm och balans i alla travtempon.
4. Traven förekommer i följande varianter:

4.1. Arbetstrav. Detta är en variant av trav mellan samlad trav och mellantrav. Hästen ska visa en naturlig balans och takt och, medan den förblir mjukt och jämnt på tygeln, röra sig med lösgjorda och

spänstiga steg med god hasaktion som härstammar från aktiviteten i bakdelen. Arbetstraven kräver inte samling, men bakdelen ska arbeta energiskt och uppvisa aktivt påskjut.

4.2. Förlängd steglängd är en variant av trav mellan arbetstrav och mellantrav då hästen i sin träning ännu inte är tillräckligt utvecklad för mellantrav.

4.3. Samlad trav Hästens steg är kortare än i andra varianter av trav men får samtidigt mer höjd, och hasarna, som ska vara väl engagerade, måste bibehålla ett energiskt påskjut som möjliggör att bogarna får en större frihet och som en följd visar hästen mer självbärighet. Hästen ska röra sig med halsen upp-rest och välvd, med nacken dock som den högsta punkten. Nosen närmar sig lodplanet utan att dock gå bakom det och kontakten med bettet är lätt.

4.4. Mellantrav Detta är en variant av trav mellan arbetstrav och ökad trav, dock "rundare" än ökad trav. Utan att öka takten ska hästen röra sig framåt med tydlig längning av stegen samt med bra påskjut från bakdelen. Ryttaren ska tillåta hästen att flytta nosen något mera framför lodplanet än i samlad trav och arbetstrav samt tillåta hästen att sänka huvud och hals något. Stegen ska vara jämna och hela rörelsen balanserad och naturlig.

4.5. Ökad trav. Hästen ska vinna så mycket mark som möjligt. Utan att öka takten ska stegen längas till det yttersta som ett resultat av kraftigt påskjut från bakdelen. Ryttaren ska tillåta hästen att länga formen och bålen något och att vinna mark utan att nackens eftergift går förlorad. Framhovarna ska sättas i marken på den punkt vilken de är på väg mot. Fram- och bakbenen ska sträckas lika långt framåt i utsträckningsmomentet. Hela rörelsen ska vara välbalanserad och övergången till samlad trav ska utföras mjukt genom att hästen tar mera vikt på bakdelen.

5. Lättridning i trav är tillåten endast, om programmet särskilt förutsätter det.

205. Galopp

1. Galoppen är en tretaktig gångart där fotflyttningen i till exempel höger galopp är: vänster bakben, vänster diagonal (det vill säga vänster framben och höger bakben samtidigt) och höger framben följd av ett svävmoment där alla fyra benen är i luften innan nästa språng påbörjas.
2. Galoppfattningen ska ske enkelt och utan att tveka. Stegen ska vara lätta, taktmässiga och regelbundna.
3. Galoppens kvalitet bedöms med fokus på det allmänna intrycket och regelbundenheten och lättheten i den 3-taktiga gångarten. Dessa kvalitéer uppnås med ett accepterande av bettet med mjuk nacke och med bakdelens engagemang med aktiv hasaktion. Vidare bedöms förmågan att bibehålla samma rytm och balans i tempoväxlingar. Hästen ska röra sig på ett spår på raka linjer.

4. Galopptempon:

4.1. I arbetsgalopp ska hästen röra sig lösgjort och i balans i en form som är förenlig med utbildningsstadiet. Bakdelen ska röra sig aktivt, bakbenen ska böja sig och följa samma spår som frambenen. Stödet ska vara mjukt och jämnt.

4.2. Förlängd steglängd är en variant av galopp mellan arbetsgalopp och mellangalopp när hästen i sin utbildning ännu inte är tillräckligt utvecklad för mellangalopp.

4.3. I samlad galopp rör sig hästen med halsen upprest och välvd, sprången är kortare och rörelsen lättare än i övriga galopptempon. Framdelen blir lättare, bogarna får större frihet och bakbenen visar ett mer energiskt påskjut. Kontakten med hästens mun förblir lätt.

4.4. I mellangalopp rör sig hästen i ett något livligare tempo med nosen framför lodplan. Hästen får sänka huvudet och halsen litet. Steglängden ska vara mer vägvinnande än i arbetsgalopp. Takten ska förbli regelbunden och rörelsen balanserad.

4.5. I ökad galopp rör sig hästen med så vägvinnande steg som möjligt, regelbundet och med schwung och med bibehållen galopptakt. Ryttaren tillåter hästen att länga och sänka halsen något utan att nackens eftergift förloras. Bakdelen skjuter på kraftfullt och framdelen förblir lätt.

I övergångarna från mellangalopp och ökad galopp till samlad galopp förblir takten oförändrad.

4.6 Förvänd galopp är en rörelse i vilken ryttaren till exempel på ett böjt spår till vänster rider hästen i höger galopp. Förvänd galopp utvecklar balansen. I förvänd galopp på böjt spår ska hästen röra sig på ett jämnt tygelstöd och ställd till galoppsidan. Ryttaren ska med en naturlig sits hjälpa hästen att röra sig smidigt. Hästen får inte trycka in bakdelen från spåret.

4.7 I ett enkelt byte tas hästen ner i skritt utan mellansteg och efter tre till högst fem skrittsteg omedelbart går över i andra sidans galopp.

4.8 Galoppombyte i språnget ska utföras i ett och samma galoppsprång så att fram- och bakbenen byter i samma steg och rörelsen genereras från bakdelen. Framdelen är lätt och bogarna rör sig fritt. Hästen ska förbli rak och i balans, dess steg lätt, lugnt och taktmässigt. Galoppombyten i steget kan även utföras i serier på vart fjärde, vart tredje, vart annat eller varje steg.

I bytesserier är samlingsgraden något friare än i samlad galopp i syfte att rörelsen ska förbli smidig och lätt.

Syftet med bytesserier är att visa att hästen reagerar lyhört och lydigt på ryttarens byteshjälper.

206. Ryggning

1. I en ryggning ska fotflyttningen vara diagonal så att hästen lyfter frambenet lite tidigare än bakbenet. Hovarna ska lyftas upp från marken och hållas på en rak linje.
2. Under ryggningen och halten före den ska hästen vara på tygeln och bibehålla sin framåtbjudning.
3. Motstånd mot eller förekommande av ryttarens hjälper, bakbenens avvikande från den raka linjen, breddade i stället för böjda bakben och släpande framben är allvarliga fel.
4. Hästen ska omedelbart efter ryggningen försättas i anvisad gångart.
5. Gungan är en kombination av två ryggningar så att mellan ryggningarna visas skrittsteg. Gungan ska visas med smidiga övergångar och begärt antal steg.

207. Övergångar

Övergångar mellan gångarter och olika tempon ska utföras mjukt, tydligt och omedelbart på anvisade platser. De ska vara snabba med bibehållen takt. Gångart och tempo ska bibehållas taktmässiga och lösgjorda ända till övergången. Hästen ska förbli på tygeln och bära sig med lätt framdel lugnt och i korrekt ställning.

Detta gäller även vid övergång mellan olika rörelser (till exempel vid övergång passage-piaff-passage och omvänt.

208. Halvhalt

Halvhalt är nästan simultan samordning av inverkan av ryttarens sits, skänklar och händer som är knappt synlig utåt och vars syfte är att få hästens uppmärksamhet och förbereda dess balans för nästa rörelse eller en övergång från ett tempo till ett annat. Målet är att flytta hästens bärkraft till dess bakdel för att göra framdelen lättare och balansen bättre.

209. Byte av riktning

1. På böjda spår ska hästen röra sig jämnt böjd genom hela kroppen enligt vägen som rids. Den ska lyda ryttarens hjälper mjukt och bibehålla gångart, takt och tempo.

2. Byte av varv

- a. Volt tillbaka

Vid en volt tillbaka (se bifogad bild 4 punkt C) ska man rida in i hörnet och vända upp på medellinjen och därifrån vidare till mitten på långsidan.

- b. Kort och lång diagonal

- c. Halvvolter och halvcirklar (stora halvvolter) med byte av varv, volt tillbaka

En volt tillbaka ska ridas så att den böjda delen bildar en halvcirkel, vars diameter är 10 m, och sedan rider man på en rak linje tillbaka till den i programmet föreskrivna punkten.

- d. Skrittpiruetter och vändningar på bakdelen

- e. Serpentinspår

- f. Direkta övergångar mellan slutor från båda hållen (saxar) Hästen ska rakriktas före övergången till den nya slutan. Saxen är en rörelse där man rider fler än två slutor så att byte av riktning ingår i rörelsen.

210. Ridbanans vägar (se bifogad bild 4)

Figurer som rids i programmen är volt, serpentin och åttvolt.

1. Volten är en cirkelformig väg vars diameter är 6, 8 eller 10 meter. Om diametern är över 10 meter kallas volten för en cirkel (storvolt) och dess diameter nämns separat.
2. En serpentin består av flera halvcirklar förbundna med raka linjer. Beroende på antalet bågar i serpentin varierar halvcirklarnas storlek och längden på den raka linje som förbinder halvcirklarna. Vid passerandet av medellinjen ska hästen vara parallell med kortsidorna.
3. I en åttvolt ska bägge delarna vara lika stora och ha den diameter som fastställs i programmet. Hästen ska rakriktas i samband med byte av riktning.

211. Skänkelvikning

1. Syftet med skänkelvikning är att utveckla hästens lydighet och ryttarens olika hjälpers inbördes inverkan på hästen.
2. Rörelsen rids i skritt eller arbetstrav. I skänkelvikning ska hästen röra sig i det närmaste rak i bålen och vara ställd i nacken från rörelseriktningen så att ryttaren kan se dess ögonvrå och konturen på näsborren. Det inre benparet förs framför och förbi det yttre benparet.

Vid skänkelvikning diagonalt över ridbanan ska hästen tväras så mycket, att den är nästan parallell med långsidan, men framdelen ska tydligt leda i rörelseriktningen. Den ska behålla samma framåtbjudning, tempo och takt. Om skänkelvikning rids längs långsidan eller medellinjen, ska hästen röra sig i en vinkel på cirka 35 grader i förhållande till linjen som rids.

212. Skolor (se bifogad bild 3)

1. Syftet med skolorna är att utveckla och öka bakkensaktiviteten och därigenom även samlingen.
2. I alla skolor (öppna, travers, renvers och sluta) rör sig hästen lätt böjd med fram- och bakdelen på två olika spår.
3. Böjningen ska inte överdrivas. Takten, balansen och rörelsens smidighet ska bibehållas.
4. Gångarten ska förbli regelbunden. Schwungen och takten ska förbli jämn och gångarten balanserad. Om ryttaren fokuserar alltför mycket på att böja och rida hästen till sidan förlorar gångarten flytet.
5. **Öppna ska ridas i samlad trav.**
I öppna ska hästen vara lätt böjd runt ryttarens innerskänkel. Hästen trampar med inre frambenet framför och förbi det yttre och inre bakbenet trampar framför yttre bakbenet i riktning mot yttre frambenet. I öppna ska hästen vara ställd i nacken från rörelseriktningen. Bakdelen ska gå på spåret och framdelen innanför. Hästen går i en vinkel om ungefär 30 grader mot spåret.
6. **I sluta längs spåret (travers)** rör sig hästen böjd runt ryttarens innerskänkel. Framdelen ska gå på spåret och bakdelen innanför, varvid det yttre benparet trampar framför och förbi det inre. Hästen är ställd och böjd i rörelseriktningen. Rörelsen rids antingen i samlad trav eller samlad galopp. Hästen går i en vinkel mot spåret om ungefär 35 grader. Framifrån och bakifrån sett rör sig hästen på fyra spår. Syftet med rörelsen är att visa en smidig rörelse i samlad trav på en rak linje på en korrekt böjd häst. Fram- och bakbenen trampar i kors med bibehållen balans och takt.
7. **I förvänd sluta (renvers)** rör sig hästen på samma sätt som i en sluta längs långsidan men med bakdelen på och framdelen innanför spåret. Syftet är att visa smidig samlad trav på en rak linje med större böjning än i öppna. Fram- och bakbenen trampar i kors med bibehållen takt och balans.
8. Vid ridning av diagonal sluta ("half-pass") ska hästen vara lätt böjd runt innerskänkeln så att den tittar i rörelseriktningen. Hästen ska under hela rörelsen bibehålla samma balans och rytm samtidigt som den bibehåller schwung och bakbenens, särskilt inre bakbenets, aktivitet. Då rör sig hästens bogar fritt och lösgjort och rörelsen ser enkel och stilig ut. Hästen ska vara i det närmaste parallell med långsidan, men framdelen ska leda något i rörelseriktningen. Rörelsen kan ridas i samlad trav, samlad galopp eller i passage i ett kür-program.

I trav trampar det yttre benparet framför och förbi det inre. I galopp utförs slutan som en serie galopp-språng framåt-sidledes.

Syftet med sluta i trav är att visa taktmässig samlad trav med bra flyt på en diagonal linje. Hästen ska vara mer böjd än i öppna. Den ska bibehålla takt och balans.

I galopp syftar övningen till att utveckla samlingsgraden och elasticiteten hos galoppen samtidigt som rörelsen fortsätter smidigt framåt och till sidan utan störningar i takten eller balansen och hästen böjer sig samtidigt mjukt och lydigt.

213. Bakdelsvändningar, piruett och halvpiruett

1. Bakdelsvändning från halt till halt

I början av vändningen är några steg framåt tillåtna. Under vändningen rör sig hästen runt vändningens mittpunkt på ett sådant sätt att det inre bakbenet förblir nära mittpunkten medan hästen trampar runt den i en fyrtaktig skritt. Hästen förflyttar frambenen och ytterbakbenet runt innerbakbenet medan innerbakbenet trampar taktmässigt i riktning av tyngdpunkten och stiger samtidigt i punkten eller strax framför den. Efter vändningen rids hästen snett framåt tillbaka till spåret före den andra halten. Hästen återvänder till spåret utan att bakbenen trampar i kors. Hästen är ställd i bakdelsvändningens riktning under vändningen.

2. Piruett, halvpiruett

Denna vändning rids till övriga delar på samma sätt som en bakdelsvändning från halt med den skillnaden att hästen inte stannar före och efter vändningen. Skrittstegen kortas upp före vändningen.

3. I en piruett (halvpiruett) rör sig hästens framben och ytterbakben 360 grader runt innerbakbenet som trampar som mittpunkt (180 grader i en halvpiruett).

3.1 **Piruett (halvpiruett)** rids vanligtvis i samlad skritt eller samlad galopp, men den kan även visas i piaff.

3.2 I en **piruett (halvpiruett)** utgör innerbakbenet vändpunkten och hästen ska på varje steg, med bibehållande av takten lyfta bakbenet och placera det tillbaka i samma hovspår eller lite framför det. Under vändningen ska ytterbakbenet trampa framåt och runt innerbakbenet medan frambenen trampar längs ett cirkelspår på ett sådant sätt att ytterframbenet trampar på framsidan av innerframbenet.

3.3 Hästen är i alla **piruetter (halvpiruetter)** något böjd i rörelsens riktning. Hästen ska bibehålla en mjuk och taktmässig rörelse. Kontakten förblir lätt och hästens nacke utgör den högsta punkten under hela rörelsen.

3.4 I **piruetter (halvpiruetter)** ska hästen med lätt tygelkontakt bibehålla framåtbjudningen och bakkens aktiviteten. Dess bakdel får inte "falla" i vändningen eller förflytta sig bakåt.

3.5 I piruetter i galopp (halvpiruetter) bibehålls lättheten i framdelen under förberedelsen av rörelsen och när samlingsgraden ökas. Hästen ska vara väl samlad på bakdelen. Den ska böja på lederna i bakbenen, sänka bakdelen och bära mer vikt på bakdelen.

Stegen strax före och efter en piruett (halvpiruett) utgör en väsentlig del av den. < Stegen ska vara aktiva och väl samlade strax före piruetten och balanserade och taktmässiga genast efter piruetten.

Vid bedömning av piruetter (halvpiruetter) bör man fästa uppmärksamhet vid att rörelsen är mjuk, lätt, taktmässig och regelbunden och övergångarna exakta och smidiga. I en piruett i galopp (halvpiruett) ska man även betrakta balansen, lättheten och antalet steg. En piruett bör ridas på 6–8 steg och en halvpiruett på 3–4 steg. (se bilaga: bedömning av kör).

3.6 Hästen ska vara rak och väl samlad strax före piruetten. Den ska bibehålla balansen genom hela rörelsen.

3.7 **Vändning på bakdelen i skritt.** För unga hästar som inte ännu kan visa samlad skritt är vändning på bakdelen en rörelse, som förbereder hästen för samling. Rörelsen visas från mellanskritt och den förbereds med halvhalter med hjälp av vilka stegen kortas upp och bakdelen aktiveras. Hästen stannar inte före eller efter vändningen. Vändning på bakdelen kan utföras på en något större radie (ca ½ m) än en skrittpiruett (dvs. bakdelsvändning). Samma krav gäller för takt, kontakt, aktivitet och rakriktning som för en skrittpiruett.

4. Arbetspiruett i galopp

I en arbetspiruett i galopp ska ekipaget visa upp förmåga att samla galoppen. Rörelsen förbereds med halvhalter med hjälp av vilka galoppen kortas upp och bakdelen aktiveras. En arbetspiruett kan framföras på en större radie (ca 2–4 m) än en egentlig piruett. Vändningsgraden i en piruett bestäms i programmet. Samma krav gäller för takt, kontakt, aktivitet och rakriktning som för en piruett i galopp.

214. Passage

1. I passage rör sig hästen i mycket samlad, mycket eleverad och taktfast trav med regelbundna diagonala steg och tydlig kadens. Passagen karaktäriseras av stort engagemang av bakbenen med ökad böjning i bakbenens leder och med elasticitet i rörelsen. Steget har ett tydligt och förlängt svävmoment.
2. I princip ska tån på det upplyfta frambenet vara i höjd med mitten av det nedsatta frambenets skenben och tån på det upplyfta bakbenet alldeles ovanför kotleden på det nedsatta bakbenet.
3. Halsen ska vara vackert rest och välvd, nacken ska vara högsta punkt och nosen befinna sig nära lodplanet. Hästen ska med mjukt och lätt stöd förbli på tygeln med tydlig framåtbjudning, så att den med bibehållen rytm och utan synbar ansträngning obehindrat kan övergå från passage till piaff och tvärtom.
4. Oregelbundna eller knyckiga steg – taktfel, dubbelsteg, svängande med fram- eller bakdel åt sidorna eller släpande bakben är allvarliga fel.

Syftet med passage är att visa högsta möjliga samlingsgrad och elasticitet med bibehållen takt och elevering.

215. Piaff

1. Piaff är en mycket samlad, taktfast och eleverad rörelse med diagonal fotflyttning, som ger intryck av att utföras på stället. Genom bakdelens ökade sänkning till följd av ökad vinkling i bakbenens ledgångar och aktivt trampande, ges framdelen stor frihet och lätthet varav även följer större bogfrihet. Varje diagonalt ben par lyfts och återvänder till marken växelvis med jämn rytm.
 - 1.1 I princip ska tån på det upplyfta frambenet vara i höjd med mitten av det nedsatta frambenets skenben och tån på det upplyfta bakbenet alldeles ovanför kotleden på det nedsatta bakbenet.
 - 1.2 Halsen ska vara vackert rest och välvd, nacken ska vara högsta punkt och nosen befinna sig nära lodplanet. Hästen ska med ett mjukt och lätt stöd förbli på tygeln och röra sig elastiskt med takt och harmoni.
 - 1.3 Hästen ska ständigt bjuda framåt och ge intryck av att utföra piaffen på stället, även om en synlig vilja till framåtgående avspeglar sig i att hästen omedelbart när ryttaren så begär, upphör med piaffen och övergår till önskad gångart.

Till allvarliga fel räknas om hästen rör sig bakåt, oregelbundna steg med bakbenen, korsande framben samt svängande fram- eller bakdel. Överilad och oregelbunden rörelse utan takt eller steg utan ett för piaff karaktäristiskt vilomoment godkänns inte.

Syftet med piaff är att visa högsta möjliga samlingsgrad och samtidigt ge intryck av att utföra piaffen på stället

216. Framåtbjudning/schwung och lydnad

1. **Schwung/framåtbjudning** är det begrepp som används för att beskriva överföringen av en aktiv och uttrycksfull, men ändå kontrollerad, framåtbjudning som utgår från bakdelen och som ger hästen smi-

diga rörelser. Den kommer till uttryck då hästen med mjuk och fjädrande rygg rör sig med mjuk och elastisk kontakt med ryttarens hand.

Med schvung avses inte hård fart eftersom resultatet vid hastig fotflyttning blir ofta kortare steg och en flack rörelse. En schvungfull rörelse kännetecknas av en mera spänstig och aktiv rörelse i bakbenen i en flytande och mjuk aktion. En rörelse med bra schvung ska ha ett tydligt svävmoment. Hästen ska ha tid att vila i steget. Samlad trav är inte passage och passage är inte samlad trav.

1.2 Schvung och framåtbjudning är en förutsättning för en god samling i trav och galopp. Utan schvung och framåtbjudning kan samling inte uppnås.

2. **Lösgjordhet/lydnad** innebär inte underkastelse utan istället en lydnad karaktäriserad av idel uppmärksamhet, villighet och förtroende i hela hästens beteende och i lätthet och ledighet i utförandet av de olika rörelserna. Kontakten ska vara mjuk och lätt, munnen slutet och nacken eftergiven utan att hästen gör motstånd mot ryttarens hand. Hästen får inte röra sig ovan tygeln eller bakom handen.

2.1 Om hästen lägger ut tungan, lägger tungan över betten eller drar upp tungan ovanför betten liksom om den skär tänder eller slår med sin svans är det tecken på nervositet, spänning eller motstånd. Detta måste tas i beaktande i bedömningen av varje rörelse där det inträffar, liksom i punkt 3 under Lydnad/Lösgjordhet.

2.2 Den första aspekten vid bedömning av lydnad/lösgjordhet är samarbetsförmåga och villighet. Hästen ska förstå vad ryttaren begär och visa förtroende genom att reagera på hjälperna utan ängslighet eller spänning.

2.3 Hästens rakhet, lätthet i framdelen ("uppförsbacke") och balans möjliggör att den förblir framför skänkeln och att den bjuder framåt in i en accepterande och självbärig kontakt med bettet. Det är uttryckligen dessa egenskaper som ger intrycket av harmoni och lätthet.

Uppfyllandet av de huvudsakliga kraven i dressyrprogrammets rörelser är det viktigaste kännetecknet på lydnad och lösgjordhet.

217. Samling

Målet med samling är:

- att utveckla och förbättra hästens naturliga balans och jämvikt under ryttarens vikt
- att utveckla och öka hästens förmåga att sänka och engagera sin bakdel för att främja lätthet i framdelen och rörlighet i bogarna
- att öka hästens ledighet och bärighet i dess rörelser i syfte att göra den lätt och angenäm att rida.

Samlingsgraden utvecklas bäst av slutor och öppna (se 412) samt halvhalter (se 408).

I samlade gångarter böjer hästen bakbenen så att de blir mer engagerade. Ryttaren inverkar med sin sits och skänkel med kortvariga men upprepade hjälper och ber hästen röra sig framåt i riktning mot handen. Halvhalterna ska ge tillräckligt med utrymme för framåtriktad energi. Samling åstadkoms inte genom att korta upp steget med alltför starka tygeltag utan genom att aktivera bakbenen med sits och skänkel.

Bakbenen ska emellertid inte engageras alltför långt under hästen eftersom balansen då kan försämrast och rörelsen bli svår att utföra.

Å andra sidan kommer en häst, som är ovillig att engagera bakbenen framåt under sin kropp, inte att uppnå en samlingsgrad som karaktäriseras av ledighet och bärighet och den livliga schvung som utgår från en aktiv bakdel.

Hästens form och hållning (huvud och hals) i samlade gångarter är avhängigt av utbildningsnivån och, i någon mån, dess konformation. En god form kännetecknas av att halsen reses upp på ett naturligt sätt och bildar en harmonisk välvning från manken till nacken, som blir halsens högsta punkt, samt att nosen kommer något framför lodplanet. I det ögonblick ryttdaren anbringar hjälperna för en samlande effekt, kan nosen komma nära eller i lodplanet. (jmf. punkterna 401.6, 402.1 och 408).

218. Ryttarens sits och inverkan

1. Ryttarens inverkan ska vara mjuk med korrekta, fina och i det närmaste omärkliga hjälper. Ryttdaren ska sitta i god balans djupt i sadeln med mjuk elasticitet i korsryggen och höfterna.

Låren och skänklarna ska sträckas neråt så att foten är lodrät, vristen är flexibel och hälen är nedtryckt. Skänklarna ska hålla en jämn kontakt.

Ryttdaren ska sitta rak i ryggen och sidorna utan att vara spänd. Överarmarna och armbågarna ska vara i lätt kontakt med ryttdarens kropp.

Ovansidan på händerna bildar en rak linje med armen. Handen ska vara knuten och tumsidan uppåt. Händerna ska hållas nere men dock så att de inte är fast i hästen eller rör vid varandra. Ryttdaren ska bära sitt huvud på ett fritt och naturligt sätt. Endast med en korrekt sits kan ryttdaren inverka effektivt på sin häst och utveckla den på ett korrekt sätt.

2. Vid sidan av en mjuk tygelkontakt och användning av skänklarna har ryttdarens sits en betydande inverkan på hur hästen rör sig. Endast en ryttdare som rider med spänstig mjukhet i korsryggen, höfterna och lårmusklerna kan inverka korrekt på hästen. (402.2, 408. och 416.3)
3. Tyglarna ska hållas med två händer, om inte annat fastställs i programmet. Vid utridning efter avslutad uppvisning är tygelhållningen fri. Ridning på en hand är tillåten i Kür. Se även Bilaga 1, punkt 5 i Riktlinjer för bedömning av svårighetsgraden i Kür-program.
4. Upprepat smackande eller användande av röst är ett allvarligt fel och ska leda till avdrag enligt 230.6.2.

219. Reservmoment

II BESTÄMMELSER GÄLLANDE TÄVLINGSARRANGEMANG OCH TÄVLINGSDELTAGARE

220. Säkerhet

1. Det är inte obligatoriskt att en veterinär är närvarande på en tävling vid andra tidpunkter än vid hästinspektionen på mästerskapstävlingar och andra viktiga tävlingar. I övriga fall räcker det med att en jourhavande veterinär kan tillkallas utan oskäligt dröjsmål.
2. Det är inte obligatoriskt att ha en ambulans och/eller läkare på plats på dressyrtävlingar.
3. En häst ska alltid ha ett bett i munnen när den leds på en tävlingsplats.

221. Dressyrprogram

1. Ryttnarförbundets styrelse har i uppgift att ge och bekräfta dressyrprogrammen och sörja för distributionen av dem.
2. Dressyrkommittén godkänner och publicerar propositionerna till **nationella** tävlingar ~~på nivå 3 och högre~~.

222. Rätt att delta

1. Nationella dressyrtävlingar är öppna för seniorer, unga ryttnare, juniorer samt ponny- och barnryttare (se TR I, 8 § Tävlingsdeltagare/Tävlande).

För att delta i Lätt A klasser ~~på nivå 3 och högre~~ i **nationella tävlingar** ska ekipaget ha uppnått ett resultat på 60 % i en klass på minst Lätt A-nivå i en **regional** tävling ~~på nivå 2~~. För deltagande i Medelsvår B-klasser i **nationella tävlingar** krävs ett resultat på minst 62 % i en Lätt A-klass i en **nationell tävling** eller ett resultat på 62 % i en Medelsvår B-klass i en **regional tävling**. För deltagande i Medelsvår A och högre klasser i **nationella tävlingar** ~~på nivå 3 eller högre nivå~~ krävs ett resultat på minst 62 % i en Medelsvår B-klass i en **nationell tävling** ~~minst på nivå 3~~. Resultatet ska uppnås innan anmälningstiden till tävlingen ~~på nivå 3~~ går ut. Nämda begränsningar gäller inte klasser som är begränsade för åldersklasser (ponnyer, barn, juniorer, unga ryttnare) och inte klasser som är öppna för unga hästar.
~~I en tävling på nivå 3 är det möjligt att rida en kvalklass, som är öppen för de ekipage som inte har ett resultat som ger rätt att tävla på nivå 3.~~

Ryttare, som har minst ett resultat på 62 % på minst Intermediaire I-nivå under de senaste fem åren, kan delta i alla tävlingar på alla hästar utan ett separat kvalresultat.

Resultat i en kår-klass duger inte som kvalresultat på någon tävlingsnivå. Ryttnaren svarar alltid själv för sin tävlingsduglighet. I fråga om en minderårig ryttnare är det målsmannen som bär ansvaret.

2. För att få delta i Lätt B-klasser i en **nationell tävling** ~~på nivå 3-5~~ ska ekipaget uppnå ett resultat på minst 62 % i en lätt B-klass i en **regional tävling** ~~på nivå 2~~.

~~För att få delta i Lätt B-klasser på nivå 3 som är öppna endast för finnhästar, ska ekipaget uppnå ett resultat på minst 62 % i en lätt B-klass på nivå 2.~~

3. Egna regler gäller för deltagande i FM- och mästerskapstävlingar.
4. Den nedre åldersgränsen för ponnyryttare i **nationella dressyrtävlingar** ~~på nivå 3 och högre~~ är 10 år. I **distriktstävlingar** ~~på nivå 2~~ är den nedre åldersgränsen för ponnyryttare 8 år och 10 år för att få tävla på häst.
5. Ponnyekipage får delta i ponny- och juniorklasser och i öppna klasser.
6. En ryttnare får tävla som barnryttare från början av det år då hen fyller 12 år till slutet av det år då hen fyller 14 år. I distriktstävlingar får barnryttare tävla från början av det år då hen fyller 10 år. Barnryttare tävlingar **antingen** på häst **eller ponny**. I FM-, NM- och EM-tävlingar tävlar barnryttare **dock alltid på häst**.
7. Barnryttare får delta i öppna Lätt A-klasser och i motsvarande klasser som är öppna för juniorer (och i lägre klasser samt i klasser som är öppna för barnryttare. I **distriktstävlingar** ~~på nivå 2~~ får en barnryttare delta i Medelsvår B-klasser ~~som är öppna för juniorer eller öppna för alla~~. I **distriktstävlingar** ~~på nivå 2~~ är alla Lätt A-klasser öppna för barnryttare (exkl. klasser öppna för specialgrupper, om inte de särskilda

kraven uppfylls). I Lätt A-klasser i distriktstävlingar ~~på nivå 2~~ gäller de klassspecifika resultat-, placerings- och övriga begränsningarna inte barnryttare utan de har alltid rätt att delta.

8. En ryttare får tävla som junior från början av det år då hen fyller 14 år till slutet av det år då hen fyller 18 år. Den nedre åldersgränsen för juniorer i **distriktstävlingar** ~~på nivå 2~~ är 12 år.
9. En ryttare som klassificerats enligt reglerna för **pararidtävlingar** kan i alla dressyrtävlingar i Finland använda de hjälpmedel som antecknats på hens personliga tävlingskort för pararyttare. Det är den tävlandes skyldighet att visa upp sitt tävlingskort i tävlingskansliet och informera huvuddomaren i de berörda klasserna.

Ryttaren är inte tvungen att använda alla tillåtna hjälpmedel.

En synskadad ryttare är skyldig att leverera nödvändiga hjälpmedel till tävlingsplatsen utan att störa de övriga ekipagen och utan att ändra på tävlingsförhållandena eller -schemat.

En pararyttare kan utföra inledande hälsning och sluthälsning endast genom att nicka, utan att lossa handen från tygeln. En pararyttare behöver inte i fri skritt och/eller mellanskritt förlänga tyglarna utan kan istället tillåta hästen att sträcka fram hals och huvud genom att luta sig framåt med överkroppen.

Det är inte obligatoriskt för pararyttare att använda sporrar.

Om det anordnas både dressyr- och paraklasser i en tävling, kan en pararyttare delta i bägge, om hen vill.

Till övriga delar ska pararyttare följa gällande dressyrreglemente.

223. Häst

En häst/ponny får göra högst två prestationer under en tävlingsdag. I Lätt B-klasser i **distriktstävlingar** ~~på nivå 2~~ kan en häst/ponny delta två gånger i samma klass (olika ryttare). En ponny ska vara 6 år gammal för att delta i ponnyklasser på FEI-nivå. Som unga hästar betraktas 5-7 år gamla hästar. Särskilda klasser kan anordnas för 4-åriga hästar.

En 4-årig häst får göra en prestation på Lätt B-nivå under en tävlingsdag.

Om en häst på tävlingsdagen deltar i en Intermediate 1- eller högre klass, får den inte starta i andra klasser på samma dag.

En häst ska vara 6 år gammal för att delta i en Medelsvår B-klass, 7 år gammal för att delta i en klass på Medelsvår A/Prix St Georges/Intermediate I-nivå. En häst ska vara minst 8 år gammal för att få delta i högre klasser än Intermediate I. Hästens ålder räknas från början av det år då den är född.

224. Tidsschema

1. Dagen före klassen publiceras ett tidsschema av vilket framgår respektive tävlandes starttid. Målet är att följa det publicerade tidsschemat och den tävlande är skyldig att starta tidigast enligt det.

De tävlande kan alternativt delas upp i grupper, varvid det första ekipaget i respektive grupp får en exakt starttid och de övriga ska uppskatta sin egen tid utifrån den. Om en tävlande, efter att tidschemat har publicerats, utan giltig orsak låter bli att rida, kan hen utdömas ett straff.

Om en ryttare deltar i en klass eller tävling på flera hästar, ska hen ha minst 30 minuter mellan sina ritter.

2. En ryttare är inte skyldig att inleda sin ritt tidigare än vid den starttidpunkt som uppskattas utifrån tids-schemat.
3. En tävlande som deltar i en klass får inte fungera som förryttare i denna klass.

225. Fastställande av startordning

1. Tävlingsarrangören lottar startordningen. Det är möjligt att avvika från startordningen med ett tillstånd som ordförandedomaren har beviljat på mycket starka grunder.

226. Ryttarens vikt

1. Viktbestämmelser tillämpas inte.

227. Tävlingsdräkt

1. Ryttaren ska i princip alltid använda en godkänd säkerhetshjälm när hen sitter på hästen. Ridning utan en säkerhetshjälm ska förhindras. En ryttare som är äldre än 26 år kan när hen rider en äldre än 7-årig häst använda en cylinder eller knall i enlighet med klassens svårighetsgrad, om hen vill. Detta gäller utöver den egentliga tävlingsritten endast den egentliga uppvärmningen före ritten samt sträckan från stallet till tävlingsarenan och tillbaka till stallet. (Obs: *Ryttaren betraktas som 26-åring från början av det år då hen fyller 26 år.*) **Trots undantagsregeln rekommenderas att ryttarna för sin egen säkerhets skull alltid ska använda en godkänd säkerhetshjälm.** Beträffande en s.k. säkerhetscylinder tillämpas bestämmelserna om cylinderhatt. (*Obs: från början av 2021 ska alla ryttare använda en godkänd säkerhetshjälm*)
2. Tävlingsdräkten utgörs av en riddräkt: ridjacka, ljusa byxor, ridstövlar eller ridskor och släta minichaps, hjälm, knall eller cylinder, vita, naturvita handskar eller handskar av samma färg som rocken, vit/ljus plastrong/kravatt eller plastrong/kravatt av samma färg som rocken, ljus poloskjorta eller motsvarande.

I **klubb tävlingar** på nivå 1 ska ryttaren ha en prydlig tävlingsdräkt. I **distriktstävlingar** på nivå 2 ska ryttaren ha en officiell tävlingsdräkt från och med Lätt B-klasser.

I **medelsvår A** och svåra klasser mörk ridrock eller frack, ljusa byxor, svarta ridstövlar eller av samma färg som rocken, knall eller cylinder som är svart eller av samma färg som rocken (alltid med frack). Ryttaren kan av säkerhetsskäl använda en godkänd säkerhetshjälm. Frack får användas i Medelsvår A-klasser och högre klasser, undantaget är juniorer som får använda frack på mästerskapstävlingar. Ryttarens utrustning får ha dämpad och saklig dekoration. Onödiga dekorationer bör undvikas.

Ryttaren får använda en säkerhetsväst, om hen vill.

När träns används och i alla klasser på Lätt A-nivå (oberoende av betslingen) ska hjälm alltid användas. I klasser som är öppna för juniorer är hjälm obligatorisk.

Personer som bär uniform, exempelvis militärer och poliser, får rida i sin officiella tjänsteuniform (inklusive rock). De ska dock alltid följa bestämmelserna om säkerhetshjälm.

Sporrar tillverkade av metall ingår alltid i tävlingsdräkten. Ponnyryttare kan använda sporrar i ponnyklasser, om de vill. Sporrar är inte obligatoriska i tävlingar på nivå 1. I öppna klasser i **distriktstävlingar**

~~på nivå 2 och högre ska ryttarna alltid använda sporrar. Ponnyryttare ska alltid använda en godkänd säkerhetshjälm med trepunktsfästning.~~

Om vädret är dåligt kan domarkollegiet ge tillstånd att rida i regnrock eller annan vattentät rock. När vädret är mycket varmt kan ryttarna tillåtas att rida utan ridrock.

3. Ponnyryttare tillåts tävla utan ridrock i alla ponnyklasser med undantag av FM-tävlingarna. Ridskor får användas på ponnytävlingar. Om en ponnyryttare använder sporrar får de vara högst 2,5 cm långa (internationellt 3,5 cm) När FEI:s gällande ponnyprogram (inledande, lagprogram, individuellt program eller Kür för ponnyryttare) får 3,5 cm långa sporrar användas. Barnryttare får använda sporrar. Barnryttare får använda högst 3,5 cm långa sporrar. Sporrarna ska vara av metall och trubbiga. Längden på sporrarna mäts från stövelkanten. Ponny- och barnryttare får inte använda sporrar med trissor.
4. Sporrens spets ska peka rakt bakåt från sporrens mitt. Sporren kan vara vänd (jmf. svansporre), men dess spets får inte vara vinklad uppåt eller inåt. Sporrarnas skänklar ska vara släta. Om sporrar med trissor används måste trissor vara släta och avrundade (inte ha skarpa kanter) och vara fria att rotera. Trissor som roterar horisontalt samt Impulse-sporrar är tillåtna. En sporre av metall kan ha en rund utskjutande del som är tillverkad av hård plast. Sporrar utan utskjutande del är tillåtna.
5. **Öronsnäckor** och/eller andra elektroniska kommunikationsmedel är förbjudna under prestationen. Om en ryttare använder ett sådant kommunikationsmedel, ska hans prestation diskvalificeras. Det är dock tillåtet att använda en öronsnäcka eller motsvarande under uppvärmningen.

228. Sadel och betsling

1. På dressyrtävlingar används sadel med utrustning samt kandar- och tränsbett med tillhörande kedja.

Ryttarens fot får inte helt eller delvis inneslutas i stigbygeln eller fästas vid stigbygeln (t.ex. med en magnet).

Det är inte tillåtet att använda ett löstagbart sadelskydd och ytmaterialet på sitsdelen får inte väsentligt skilja sig från den övriga sadeln. Vojlock/schabrak är inte obligatoriskt. Vojlocken/schabraket ska vara vitt eller i övrigt ha en konservativ färg. Vojlocken/schabraket ska vara enfärgat, kanterna får ha en kontrastfärg.

2. **Betsling och nosgrimma** Med undantag för spännen och stoppning ska huvudlaget och nosgrimman vara av enbart läder eller läderliknande material. Mjuk stoppning/fodring är tillåten. Nylon eller andra icke-metallmaterial får ingå i huvudlaget för att förstärka lädret, men får inte ha direkt kontakt med hästens hud eller hårrem. Elastiska infogningar är endast tillåtna i nackstycket och i sidostycken och får inte ha direkt kontakt med hästens hud eller hårrem eller med bettet.

Pannband krävs. De delar som förenar pannbandet med huvudlaget ska vara av läder eller läderliknande material. Huvudlagets nackstycke ska ligga direkt bakom öronen och det får sträcka sig framåt in över nackens högsta punkt. Nackremmen får inte ligga bakom skallen.

Käkrem krävs, men käkremmen kan vara kombinerad med nosgrimman, t.ex. micklemträns.

Med kandar- och tränsbetsling används normala, tillhörande tyglar. Tyglarna ska vara fästa i bettringen (i vissa modeller och i stångbett i en separat ring avsedd för tygeln) och i varje bettring fästs en tygel. Tyglarna får inte ha en förlängning. Tyglarna får inte vara tillverkade av rep eller repliknande material.

När träns används får nosgrimman spännas ovanför och/eller under bettet. Hög nosgrimma (engelsk), låg nosgrimma (remont), kombinerad nosgrimma (Aachen), pullarnosgrimma (Mexican) och kombine-

rade nosgrimmor eller Micklem-nosgrimmor är tillåtna med träns. När kandar används är endast hög nosgrimma (engelsk) och kombinerad nosgrimma (Aachen) utan den undre nosremmen tillåtna. Kindkedjan får vara försedd med skydd av gummi, läder eller fårskinn. Nosgrimman får aldrig spännas så hårt att den kan orsaka hästen skada.

3. **Bett.** Tränsbett, bridong och stångbett ska ha en slät och fast yta. Tvinnade och vridna bett är inte tillåtna. Alla delarna i ett bett och ska vara gjorda av metall, hård plast eller hållfast syntetiskt material och de får vara täckta av gummi eller latex. Bettejp är inte tillåten. Bettet får inte mekaniskt förhindra tungan från att röra sig. Diametern på betten ska vara sådan att den inte skadar hästen.

Minsta diametern på mundelen av ett stångbett är 12 mm och på en bridong minst 10 mm. Vid tränsbetsling är den minsta diametern på mundelen i unghäst- och barnryttarklasser 12 mm, när ryttaren rider på ponny och i ponnyklasser och öppna klasser minst 10 mm. Bettens diameter mäts vid bettets yterkant intill bettringarna.

Ett **tränsbett** får ha fritt rörliga ringar, fasta D-ringar eller olivringar (eggbutt). Tränsbett kan vara i en del, en- eller tvåledade och de får också användas med parerstänger, Hanging cheeks eller Fulmer cheeks. Ett rörligt fäste kan vara delvis som en hylsa runt ringen. Böjliga tränsbett av hållbart gummi eller syntetmaterial är tillåtna.

Tvåledade tränsbett ska ha rundad mellandel. En koppling eller bettrulle är tillåten som mellandel. Ytan på mellandelen ska vara fast utan andra rörliga delar än bettrullen. Mellandelen får vara vinklad i en annan riktning än resten av munstycket, måste ha rundade kanter och får inte inverka som tungplatta. Ett tvåledat tränsbett och ett tränsbett med roterande mellandel får vara formade för att ge tungfrihet. Maximal höjd på avvikelser från lägsta delen mot tungsidan till högsta delen får vara 30 mm, och där munstycket har kontakt med tungan måste avvikelserna vara minst 30 mm breda. Ett ettledat tränsbett eller ett rakt bett får formas på motsvarande sätt under förutsättning att de ovan angivna måtten iaktas.

Bridong är ett tränsbett som används tillsammans med ett stångbett. Bridongen ska ha fritt löpande/rörliga bettringar eller olivringar. Bridongbettet ska vara antingen en- eller tvåledat. En koppling eller bettrulle är tillåten som mellandel i en tvåledad bridong, men ytan på mellandelen ska vara fast utan andra rörliga delar än bettrullen. Mellandelen får inte ha effekt som tungplatta. Tvåledat bridongbett, där mellandelen kan låsas och bli som oledat bett är inte tillåtet. Böjliga bridongbett av gummi eller syntetmaterial är inte tillåtna.

Stångbettets skänkel får vara högst 10 cm långt (mätt nedanför mundelen). Den övre skänkeln får aldrig vara längre än den undre skänkeln. Om stångbettet har en vridbar undre skänkel, får den undre skänkeln inte vara mer än 10 cm när bettet är i det yttersta läget. Stångbettets skänklar kan vara raka eller S-formade. Skänklarna kan vara rörliga. Munstycket kan vara rakt eller böjt för att ge tungfrihet. Största tillåtna utrymme för tungfrihet är 30 mm från den lägsta delen till den högsta, och den bredaste delen av munstycket som ligger an mot tungan ska vara minst 30 mm bred. Kindkedjan får vara gjord av metall och/eller läder. Kindkedjehakar kan vara löstagbara eller fasta.

Lätt B och lägre klasser rids alltid med träns. Övriga klasser kan ridas enligt val antingen med träns eller kandar, dock så att Lätt A-klasser som är öppna för juniorer, ponnyer och barnryttare ska alltid ridas med träns och officiella mästerskaps- och kvalificeringsklasser för juniorer, unga ryttare, U25-ryttare och seniorer rids med kandar. I lag-FM och distriktsmästerskap får bettslingen väljas dock med beaktande av kraven gällande åldersklassen i fråga. Om ett ponnyekipage deltar i en öppen Lätt A-klass eller högre klass ska det alltid använda träns. *Programmen för 5- och 6-åriga hästar rids alltid med träns. Ryttaren får välja att rida programmen för 7-åriga hästar med kandar.* För unga hästar kan alltid användas träns. Om programmet som rids har särskilda bestämmelser gällande bettslingen ska dessa iaktas.

4. **Ridspö** får inte bäras under tävlingsprestationen. Det är tillåtet att använda ett ridspö i uppvärmningen. När ekipaget förflyttar sig från uppvärmningsområdet till området runt banan (eller om ekipaget får bekanta sig med banan genom att rida runt den på insidan före prestationen) ska ridspöet lämnas bort under hot om att ekipaget tilldelas ett straff (se straff 230). Undantagsvis får ryttaren i Intermediate A-, B- och II-klasser samt i unghästklasser behålla ridspöet under tävlingsprestationen. Ridspö är dock inte tillåtet på FM-tävlingar och i besiktningsklasser.

På tävlingsområdet är det endast ryttaren eller hästskötaren som får använda ridspö när hen rider, leder eller longerar hästen. Maximilängden på ett ridspö är 120 cm, för ponnyekipage 100 cm.

5. Extra utrustning av alla slag, exempelvis en tungrem (eller motsvarande), martingal och alla slags hjälptyglar, gummiplattor på huvudlaget och en nosrem av annat material än slät läder är förbjudna. Det är förbjudet att använda skyggglappar eller huva. Det är förbjudet att använda bandage eller skydd med undantag för i prisutdelningen,
6. **Övrig utrustning**, exempelvis lössvans är tillåten endast med specialtillstånd av Finlands Ryttaförbund. Lössvansar får inte innehålla metalleder eller extra tyngder.

En öronhuva som är tillverkad av ett tunt material är tillåten i alla tävlingar och den får vara tillverkad av ett ljudisolerande material. Det får inte finnas tunga delar i en öronhuva. Huvan får inte vara framträdande och den får inte användas för att täcka öronproppar. Det är inte tillåtet att fästa öronhuvan vid nosgrimman. Det är stewardernas uppgift att kontrollera att huvan följer reglerna och att det inte finns något förbjudet innanför den.

Öronproppar som stänger ut oljud är tillåtna vid prisutdelning.

Det är förbjudet att utsmycka hästen på ett onaturligt sätt (silkesnören och motsvarande prydnader) är förbjudna. Det är tillåtet att fläta manen och svansen.

7. Flugskydd eller motsvarande som skyddar hästens ögon är förbjudna inne på banan.
8. Stewarden kan på uppvärmningsområdet före prestationen göra en ungefärlig granskning av ekipagets utrustning för att i mån av möjlighet förhindra ekipaget att rida in på banan i felaktig utrustning. Syftet med en ungefärlig granskning är att hjälpa ryttare och det är inte obligatoriskt att utföra den. Oberoende av om en granskning har gjorts eller inte, är det ryttaren som i alla situationer svarar för att hans och hästens utrustning följer reglerna.

Bettkontrollanten ska kontrollera betslingen genast efter att ekipaget har kommit ut från banan. Hen ska begära att ryttaren eller hästskötaren öppnar hästens mun och visar betten. Upptäcks något som strider mot reglerna eller andra brister (t.ex. fel placerat bett/kindkedja, alltför spänd nosgrimma) ska klassens huvuddomare eller ordförandedomaren omedelbart informeras om detta. Huvuddomaren/ordförandedomaren beslutar om eventuella åtgärder. Kontrollen av betten ska göras mycket försiktigt för att inte störa hästens känsliga mun. Ett par engångshandskar per häst ska användas vid kontrollen.

9. Punkterna 1–4 gäller även på framridningsområdet vilket betyder att hjälptyglar är förbjudna vid framridning. Det är dock tillåtet att använda benskydd, lindor och boots och longering med inspänningstyglar eller hjälptygeln som beskrivs i bildbilagan (double sliding siderein) är tillåtet. Longering är tillåtet endast med en longerlina. Longerlinan ska fästas i tränsett eller bridongbett, det är inte tillåtet att fästa den i stångbettet.

10. Hästen ska ha samma tävlingsnummer under hela tävlingen. Tävlingsnumret ska vara fäst vid hästens utrustning alltid när hästen befinner sig på ett annat ställe på tävlingsplatsen än i sin box. Tävlingsnumret ska vara diskret mot en vit bakgrund.

229. Tävlingens funktionärer, domarkollegium samt placering av domarkollegiet och dess sammansättning

1. Juryn består av tre eller fem domare av vilka en är klassens huvuddomare. I lätta klasser och medelsvår B-klasser (dock inte i mästerskaps- eller motsvarande tävlingar) får endast två domare användas. I **nationella** tävlingar på nivå 3 är det möjligt att av särskilda orsaker använda två domare i medelsvår A-klasser. I viktiga tävlingar, mästerskaps- och serietävlingar och bestämda besiktningsklasser ska alltid användas minst tre domare.

Huvuddomaren sitter vid punkt C och de två övriga domarna (M och H) på kortsidan 2,5 meter innanför långsidans förlängning. När fem domare används i klassen sitter de två övriga domarna mitt på långsidan på 3–5 meters avstånd från banan. En sidodomare ska placeras på långsidan alltid när det är möjligt. Domarna ska helst sitta på ungefär 50 centimeters höjd från marken.

2. *FEI-programmen för barnryttare ska bedömas så att i ett domarkollegium med tre domare ska den domare som gör den tekniska bedömningen sitta vid C och domarna (2 st.) som bedömer kvalitén sitta som ett kollegium på långsidan antingen vid E eller B. (Placeringen av domarna i en domarpanel med fem domare preciseras under början av 2020 när FEI får sina anvisningar färdiga)*

3. Domarkollegiet i unghästklasser består av tre domare. Det är möjligt att använda fyra domare vid bedömning av unghästar, om domarna placeras så att två av domarna sitter vid punkt C och två vid punkt B eller E och domarna har möjlighet att diskutera med varandra. Domarkollegiet i unghästklasser ska från **nationella** tävlingar på nivå 3 och högre alltid ha minst en IIIK-domare. På **distriktstävlingar** nivå 2 räcker det att minst en av domarna i domarkollegiet är III-domare. Klasser som rids med **distriktslicens** kan ridas med ett domarkollegium bestående av 2 domare.

FEI-programmen för 7-åriga hästar ska bedömas så att när tre domare används, sitter två av domarna på långsidan och gör kvalitetsbedömningen och den tredje domaren sitter vid C och gör den tekniska bedömningen. Om det inte är möjligt att placera domarkollegiet på långsidan, kan domarna som gör kvalitetsbedömningen placeras antingen vid punkt H eller M. När fem domare används utförs kvalitetsbedömningen av två domare vid punkt C och en domare på långsidan och de ska ha möjlighet att diskutera med varandra. I ett domarkollegium med fem domare görs den tekniska bedömningen av två domare som placeras antingen på punkterna M/E eller H/B.

Alla domare som bedömer unghästklasser ska ha avlagt FRF:s utbildningshelhet som ger rättighet att bedöma unghästar (undantag IIIK eller högre domarrättigheter, som får bedöma unghästar utan utbildningen i fråga). För att få bedöma 7-åriga hästar ska en domare utöver rätt att bedöma unghästar även ha minst III-domarlicens. IVK-domare får inte delta i bedömningen av unghästar. I gruppklasser för unghästar tillämpas bestämmelserna om domarkollegium för bedömning av unghästar.

4. Lätt C-klasser på **distriktsnivå** kan ridas för en domare som har minst IV-licens. På **klubbtävlingar** kan klasserna bedömas av en domare.
5. FRF:s dressyrkommitté bestämmer medlemmarna i domarkollegiet för besiktningsklasser för åldersklassryttare och för besiktningar till mästerskapstävlingar och unghäst VM. Arrangören svarar för domarkostnaderna, men domarkollegiet väljs på ett sådant sätt att det inte orsakar extra kostnader för arrangören. Det ska alltid finnas minst en IIK eller högre domare i alla besiktningsklasser.

6. *Utöver domarkollegiet ska på nationella tävlingar även väljas en representant för ryttarna som fyller i en tävlingsrapport och representerar vid behov ryttarna i beslut som gäller tävlingens gång. Ryttarnas representant ska vara myndig.*

230. Banan och markering av banan

1. Tävlingens ordförandedomare eller klassens huvuddomare ska granska banan före klassen eller tävlingen inleds.
2. Dressyrbanan är rektangulär och den ska byggas på ett jämnt underlag (20m x 40m eller 20 x 60m). Av särskilda orsaker är det möjligt att avvika från bestämmelserna gällande banans mått på det sätt som anges i propositionen. Banan ska placeras på ett sådant sätt att trafik eller liknande inte inverkar störande.

Åskådare ska placeras minst 10 meter från banan. Vid tävling inomhus ska banan byggas på ett ändamålsenligt sätt med beaktande av utrymmet som står till förfogande. Banan ska, om möjligt, placeras 2 meter innanför väggen.

Banans begränsningslinjer markeras med ett lågt staket.

Öppningen för inridning ska vara minst 2 meter bred.

3. Det är inte tillåtet att fästa reklam på dressyrstaket.
4. **Punkterna runt banan** ska markeras med tydliga bokstäver som, i mån av möjlighet, placeras 0,60 meter utanför staketet. Ett smalt streck ska märkas ut på dressyrstaketet vid varje bokstav (t.ex. med målfärg eller färgad tejp). Bokstäverna kan fästas på väggen i en inomhusbana. Bokstäverna bör placeras på ett sådant sätt att ryttaren kan se dem från alla håll på banan.
7. Under pågående klass är det inte tillåtet att flytta den från utomhusbana inomhus eller vice versa.

Klasserna ska arrangeras så att det är högst 40 startande i en klass och en domare ska inte bedöma fler än 40 ekipage per dag. En kort paus ska hållas med ungefär en timmes mellanrum under vilken banan underhålls i syfte att garantera jämlika förhållanden för alla tävlande.

8. När klassen rids i ridhus kan banan arrangeras på det sätt som är mest ändamålsenligt med tanke på utrymmet. Banan ska placeras 2 meter innanför väggen, om det är möjligt.
9. När banan är färdig för tävlingen, får en tävlande inte rida på banan före sin prestation.
10. En bana som motsvarar tävlingsbanan ska finnas för uppvärmning. Om detta inte är möjligt med beaktande av tävlingsförhållandena, ska ryttarna tillåtas att värma upp inne på tävlingsbanan.
11. Om ekipaget inte har möjlighet att rida runt banan på utsidan före sin prestation, får ekipaget rida innanför staketet före startsignalen. I detta fall ska ekipaget inleda sin ritt innanför dressyrstaketet. Klassens huvuddomare eller domarkollegiets ordförandedomare ger anvisningar om arrangemanget. I övriga fall ska ekipaget ha en möjlighet att rida runt banan på utsidan före startsignalen.
12. **Att avbryta prestationen.** Om ett tekniskt fel stör tävlingen ska huvuddomaren (C) genom signal med klocka avbryta ritten. Om det blir avbrott i ekipagets musik mitt under Kür-programmet, kan ekipaget

lämna banan med tillstånd av huvuddomaren. Det får inte bli väsentliga störningar i efterföljande ekipages starttider.

Huvuddomaren (C) kan avbryta ritten på grund av särskilda väderförhållanden eller andra omständigheter. Ekipaget ska återvända till tävlingsbanan för att fortsätta sin ritt när omständigheterna tillåter det.

Ett ekipage, vars ritt avbröts, får återkomma för att fullfölja ritten på en schemalagd paus eller sist i klassen. Beslut om detta tas av huvuddomaren (C) efter samråd med ryttaren. Ryttaren bestämmer om programmet åter ska visas från början eller från det moment där avbrott i musiken skett eller huvuddomaren avbröt ritten. De betyg som erhållits för utförd del i programmet kvarstår oförändrade.

Om det på tävlingsbanan finns främmande föremål eller motsvarande som stör ryttaren, ska ritten avbrytas. När banan är återställd/felet avhjälpd ska ryttaren fortsätta från den punkt där ritten avbrutits.

231. Uppvärmning och ridning av program

1. Den tävlande ska själv värma upp sin häst.
2. Programmen rids ur minnet och rörelserna ska ridas i den ordning som fastställs i programmet. Ryttare får dock använda egen programläsare i lätt C och lätt D-klasser på **klubbtävlingar**.
3. **Det är tillåtet att rida lätt trav i alla lätt B och lägre klasser.**
4. **Startsignal.** Ekipaget ska påbörja ritten inom 45 sekunder efter att startsignalen har avgetts. I Kür-program ska ryttaren inom samma tid ge ett tecken för inledning av musiken och rida in på tävlingsbanan inom 30 sekunder från musikens början. Om ett tekniskt fel inträffar i kür-program eller musiken blir fördröjd kan huvuddomaren (C) avbryta tidtagningen och fortsätta den efter att problemet är löst. När startsignal ges ska ryttarens rätt att starta vid den tidpunkt som beräknats utifrån startordningen tas i beaktande.
5. Vid **hälsning** ska ryttare ta tyglarna i en hand och hälsa på domarna.
6. **Felridning**
När ryttaren gör fel i programmet ska huvuddomaren göra ryttaren uppmärksam på felridningen genom att ge en signal (visselpipa, klocka etc.). Om ryttaren inte själv vet vilket fel hen har gjort och hur hen ska fortsätta, ska hen göra halt och avvakta instruktioner. Anser sig ryttaren ha uppfattat situationen, och inte vara i behov av instruktion, får ryttaren på egen risk fortsätta ritten.

I samtliga dressyrklasser (utom kür) ska ordförandedomaren i klassen när ryttaren gör fel i programmet, exempelvis glömmar en rörelse eller rider en rörelse på fel ställe eller i fel ordning, eller vänder åt fel håll, eller rider en rörelse som inte alls ingår i programmet, avbryta ritten och vid behov berätta för ryttaren rörelsen som ska ridas samt platsen där ritten ska fortsätta.

Om avbrytande av ritten kan anses vara störande med tanke på programmets smidiga utförande, exempelvis om övergångar eller tekniska uppgifter visas före eller efter den i programmet angivna punkten, kan huvuddomaren överväga att inte avbryta ritten. Fel i programmet ska dock bestraffas med avdrag för felridning. Om felridning sker i rörelser som utförs åt båda håll, och ordföranden i klassen inte avbrutit ritten vid första felridningen, ska ekipaget endast belastas med en felridning.

Det är alltid klassens huvuddomare som beslutar om en felridning har skett eller inte. Motsvarande avdrag ska antecknas i de övriga domarnas protokoll.

Om ryttaren gör ett annat fel, till exempel inte rider lätt när det står lätt trav i programmet, eller tvärtom, eller om hon eller han inte tar tyglarna i en hand vid hälsning, räknas detta som en felridning även om huvuddomaren inte avbryter ritten.

En ryttare får inte på eget initiativ rida om en rörelse som hen redan har påbörjat. Ekipage som påbörjar en rörelse men misslyckas med densamma och därför gör om rörelsen ska, utan att ritten avbryts, bestraffas med en felridning. Vid bedömning av denna rörelse ska det första försöket betygsättas.

7. Om klassens ordförande och inte heller någon av de andra domarna noterar felridning räknas detta till ryttarens fördel och poängavdrag görs inte.

6. Poängavdrag.

6.1. Felridningar. Alla felridningar och fel i utförandet av programmet ska bestraffas oberoende av, om ritten har avbrutits eller inte till följd av felet.

~~1:a felet 2 poäng~~

~~2:a felet 4 poäng~~

~~3:e felet uteslutning (diskvalificering)~~

~~(På internationella tävlingar fr.o.m. 1.1.2016:~~

~~seniorer och unga ryttare 1:a felridningen avdrag 2 procentenheter från totalresultatet~~

~~5.1. 2:a felridningen Uteslutning ur klassen.~~

I Medelsvår A och svårare klasser görs följande avdrag:

1:a felridningen – avdrag 2 procentenheter från totalresultatet

2:a felridningen – uteslutning ur klassen

I övriga klasser:

1:a felridningen – avdrag 0,5 procentenheter från totalresultatet

2:a felridningen – avdrag 1 procentenhet

3:e felridningen – uteslutning ur klassen

Avdrag för felridning i program för unga hästar är första gången 0,5 procentenheter av totalresultatet, andra gången 1 procentenhet av totalresultatet och tredje gången utesluts ekipaget.

Ett ekipage som har uteslutits får slutföra sitt program och domarna bedömer ritten, utom i sådana fall då orsaken till uteslutning är hälta, olydnad, ryttaren faller av eller någon annan orsak som kan utgöra en risk för hästens välmående.

6.2 Övriga fel

Följande fel belastas med 2 poängs avdrag, men felen kumuleras inte och kan inte leda till uteslutning ur klassen, när ekipaget

- kommer in runt tävlingsbanan med spö
- kommer in på tävlingsbanan med spö
- inte påbörjar ritten inom 45 sekunder efter given startsignal, men startar inom 90 sekunder
- påbörjar ritten innan startsignal givits
- i kür-program inte rider in på tävlingsbanan inom 30 sekunder efter musikens början
- ryttaren inte tar tyglarna i en hand vid hälsning i början/slutet av programmet

- ryttaren upprepat använder smackningar
- Om ryttaren kommer in på tävlingsbanan eller in runt tävlingsbanan med benskydd/benlindor eller ryttaren har felaktig utrustning (t.ex. saknar handskar). I detta fall ska C-domaren avbryta ritten och en medhjälpare får vid behov komma in på tävlingsbanan och den felaktiga utrustningen avlägsnas/bristen korrigeras. Ryttaren fortsätter ritten antingen genom att starta om från början eller från där ritten stoppades. Poäng satta före avbrottet kvarstår och ändras inte.

Om ett Kür-program är väsentligt längre eller kortare än vad som anges i programmet, ska ett avdrag på 0,5 procentenheter göras från den totala poängsumman.

Det är alltid huvuddomaren i klassen som beslutar om poängavdrag ska göras. Motsvarande avdrag ska antecknas i de övriga domarnas protokoll.

7.3 Felpoängen ska dras av från ekipagets totala poängsumma på samtliga domares protokoll.

7. Diskvalificering

7.1 Hälta. Om klassens huvuddomare finner att en häst som deltar i en dressyrtävling (-prov) visar tydlig hälta och att denna inte kan betraktas som tillfällig oregelbundenhet i gången, ska hen avbryta ritten på lämpligt sätt och uppmana ryttaren att lämna banan i skritt. Huvuddomarens beslut är slutgiltigt. Om ekipaget utesluts på grund av hälta, får hästen inte under samma dag delta i andra klasser utan att tävlingens veterinär har kontrollerat hästen och anser den vara tävlingsduglig. Om det inte finns en namn-given veterinär på tävlingen uteblir rätten att delta.

7.2 Olydnad. När en häst är olydig i mer än 20 sekunder i sträck på tävlingsbanan ska ritten avbrytas och ekipaget uteslutas. Om olydnad innebär fara för ryttare, häst, domare eller publik, kan ekipaget uteslutas även om olydnaden inte varat i 20 sekunder. Detta gäller även olydnad före inridning på banan.

7.3 Ryttaren faller av. Ekipaget utesluts, om det går omkull och/eller ryttaren faller av.

7.4 Lämnande av banan under prestationen. Ekipage som, mellan start (inridning vid A/L) och avslutande av prestationen, lämnar tävlingsbanan (utridning vid A/L), ska uteslutas. Som lämnande av tävlingsbanan räknas när ryttaren/och eller hästen befinner sig helt (hästens alla fyra ben) utanför tävlingsbanans markering.

7.5 Utomstående hjälp. Ekipage får inte ta emot hjälp efter start, oberoende av om ryttaren begärt det eller inte. Ekipage som tar emot utomstående hjälp med positiv inverkan ska uteslutas. Elektroniska öronsnäckor och övrig elektronisk kommunikation betraktas som utomstående hjälp.

7.6 Om huvuddomaren i klassen observerar **blod** på hästen ska hen avbryta ekipagets ritt. Om det är färskt blod ska ekipaget uteslutas. Om stewarden i samband med inspektionen direkt efter ritten upptäcker blod i hästens mun eller på området där sporrarna inverkar, ska stewarden informera klassens huvuddomare om detta och huvuddomaren diskvalificerar ritten. Beslutet om uteslutning är slutgiltigt.

7.7 Övrig orsak till uteslutning

Ekipage kan även uteslutas på följande grunder:

- ekipaget är inte tillräckligt kompetent på klassens nivå
- ritten strider mot hästens välfärd
- ekipaget rider inte in på banan inom 90 sekunder från startsignalen med undantag av fall där huvuddomaren (C) i klassen har informerats om en giltig orsak (t.ex. hästen har tappat en sko etc.)
- ryttaren har ett spö i handen i fler än tre bedömningspunkter.

8. **Felpoängen** avdras från den totala poängsumman som respektive domare har gett.
9. Uppgifter och övergångar som ingår i programmet bör visas så att ryttarens kropp befinner sig vid punkten med undantag av rörelser som utförs på en diagonal. De skall utföras när hästens nos är vid bokstaven i fråga och hästen ska vara rak i övergången. Detta gäller även galoppombyten.
9. Ritten börjar från inridning (A/L) och avslutas när hästen efter den avslutande hälsningen skritt iväg. Händelser före eller efter ritten får inte inverka på bedömningen.

Ekipaget ska rida ut från banan i föreskriven gångart.

10. I kür-program ska inridning ske inom 20 sekunder efter musikens början. Musiken ska upphöra vid den avslutande hälsningen. Halt och hälsning i början och i slutet av programmet är obligatoriskt. Tiden tas med start när ekipaget rör sig framåt efter den inledande hälsningen och med stopp vid den avslutande hälsningen.

232. Tidtagning

1. Med undantag av kür-programmen har programmen inte någon maximitid. Prestationstiderna som antecknats på protokollen är riktgivande.

233. Poäng

1. Alla rörelser och övergångar som bedöms separat är utmärkt med siffror på protokollen.
2. Varje domare värderar, i bedömningsgrupp ingående rörelser, med ett betyg från 0–10 enligt följande:
3. Betygsskalan är följande:

Utmärkt	10
Mycket bra	9
Bra	8
Ganska bra	7
Godkänd	6
Med tvekan godkänd	5
Inte godkänd	4
Ganska dåligt	3
Dåligt	2
Mycket dåligt	1
Inte utförd	0

Halvpoäng kan ges 0,5-9,5. Domaren kan ge halvpoäng både för rörelser och allmänna vitsord efter eget övervägande.

Med "Inte utförd" avses att egentligen ingen av rörelserna eller rörelsegrupperna som ingår i bedömningsgruppen har visats.

I kollegial bedömning av unghästar, i bedömning av allmänt intryck i barnprogram och i kür-klasser får decimaler 0,1–0,9 ges för konstnärligt intryck.

4. De allmänna vitsorden ges när ekipaget har avslutat sin ritt. I de finländska programmen bedöms:
 - 1) Gångarter

- 2) Schwung och framåtbjudning
- 3) Lydnad
- 4) Ryttarens position, sits och användning av hjälper

I FEI-program ges endast ett vitsord för ryttarens position, sits och användning av hjälper.

De övriga vitsorden ges på en skala 0–10. Halvpoäng får ges.

Det är viktigt med tanke på bedömningen att domaren utnyttjar alla möjligheter till att ge olika vitsord och inte håller sig endast till vitsorden på mitten.

- 5. Vitsorden för allmänt intryck och vissa svåra rörelser har en koefficient i programmet.
- 6. Domarna ska inte tala med varandra under pågående tävling, under ritterna eller mellan dem, med undantag av när de beslutar om avdrag för felridning.

234. Protokoll

- 1. Protokollen har egna kolumner för vitsord och eventuella korrigeringar. Domaren ska bekräfta ett korrigerat vitsord med sina initialer. Om arrangören inte har möjlighet att kopiera protokollen, ska vitsorden antecknas på protokollen i formen 7,0/7,5.
- 2. Protokollen har en egen kolumn för domarens kommentarer. Domaren ska motivera sina vitsord åtminstone i de fall när vitsordet är 5 eller lägre.
- 3. **På Finska mästerskap behåller arrangören en kopia på originalprotokollet.** ~~Arrangören behåller originalprotokollet för eventuella kontroller och ryttaren ges en kopia.~~

235. Fastställande av placering

- 1. Efter respektive ritt när domaren efter noggrant övervägande även har gett de allmänna vitsorden, överläts protokollen till poängräknarna. Vitsorden multipliceras med de koefficienter som är utmärkta i bedömningsgrupperna och räknas ihop. Straffpoängen ska avdras från poängen som respektive domare har gett.
- 2. Summan av samtliga domares poängtal utgör ekipagets slutresultat.
- 3. Segraren är det ekipage som erhållit det högsta totalresultatet, som andra placerar sig ekipaget med näst högsta totalresultat etc. Om två eller fler ekipage får samma totalresultat blir de lika placerade.

Vid lika totalresultat för de tre främst placerade ekipagen bestäms deras placering av det högsta medianresultatet per ekipage, om tre eller fem domare används. Medianresultatet utgör det mellersta procentresultatet som ekipaget uppnått när ekipagets procent ställs i storleksordning, dvs. när ekipaget har fått 68.5 % - 69 % - 70 % - 70.5 % - 71%; är 70 % medianresultatet. I en klass med två domare räknas C-domarens slutresultat **och med en domare är prestationerna likvärdiga**. Vid lika totalresultat i kårklasser för de tre främst placerade ekipagen, skiljs de tre främst placerade ekipagen åt med hjälp av resultatet för det konstnärliga utförandet. Övriga ekipage med samma totalresultat blir likaplacerade i kår.

- 4. **Om det i en unghästklass finns flera ekipage med samma poängtal på placeringarna 1–3, räknas deras inbördes ordning genom att räkna ihop poängen för lydnad och allmänt intryck och dividera resultatet**

med två. Ekipaget som erhåller det högre medeltalet placerar sig högre. Om resultatet fortfarande är lika, avgör vitsordet för lydnad. Om resultatet fortfarande är lika är ekipagen likvärdiga.

Vid lika placering i en lagtävling är det laget bättre, vars svagaste ekipage har det bästa resultatet.

5. För att ekipagets ritt ska vara godkänd ska totalresultatet vara minst 50 % av maximipoängsumman för programmet.

236. Offentliggörande av resultatet

1. Efter att klassen är avslutad offentliggörs både de domarspecifika procenttalen och den totala poängsumman/procenttalet som ekipaget har fått. Efter respektive ritt ska endast ekipagets totala procenttalet kungöras.
2. Eventuella fel i poängräkningen kan korrigeras, om en begäran om korrigerings lämnas in inom 24 timmar efter avslutad tävling. Begäran om korrigerings kan göras antingen på tävlingsplatsen eller i efterhand till arrangören. Begäran om korrigerings ska göras skriftligt.
3. Efter avslutad klass/tävling ska resultatet utan dröjsmål skickas till Ryttnarförbundet.
4. Slutresultatet ska uppges även i procent med tre decimaler (enligt normal regel för avrundning). Exempelvis medelsvår B:1 maximipoäng 3 x 260, slutresultat: 204 + 198 + 210 = 612 p, procenttal $(612:780) \times 100 \% = 78,462 \%$.
5. Utöver den totala poängsumman och procenttalet ska i slutresultatet specificeras poängen, placeringarna och procenttalen per domare.
6. Om domarna har en skillnad som överstiger 5 procentenheter för ett ekipage, ska domarna diskutera med varandra och reda ut orsaken till skillnaden. Protokoll och/eller vid behov videor kan användas som hjälpmedel.

Ordförandedomaren rapporterar och leder diskussionen om skillnaderna i åsikterna vid behov. Ordförandedomaren lämnar en sammanfattande rapport till Ryttnarförbundets dressyrkommitté om bedömningarna och presenterar samtidigt sin åsikt om nödvändiga åtgärder med anledning av rapporten.

237. Prisutdelning

1. Ekipage ska delta i prisutdelning. Undantag kan beviljas av ordförandedomaren eller klassens huvud-domare. Arrangören kan ge särskilda bestämmelser om prisutdelningen, till exempel begränsa antalet hästar som deltar.

Tävlingsarrangören ska senast när klassen börjar meddela tidpunkten för prisutdelningen.

Om ett ekipage låter bli att delta i prisutdelningen utan behörigt tillstånd förlorar ekipaget sin rätt till priserna i klassen. Eventuella rankingpoäng förblir i kraft.

Ryttarna ska delta i prisutdelningen uppsattna och i tävlingsdräkt. Hästarna får ha svarta eller vita lindor eller skydd. Öronproppar är tillåtna vid prisutdelning. Hästar ska ha prisrosetter på innan inridningen till prisutdelningen. Arrangören får ge särskilda anvisningar om utförandet av prisutdelningen, om t.ex. antalet placerade är stort. Ryttnare får av säkerhetsskäl bära ett spö på prisutdelningen.

2. En representant för domarna bör delta i prisutdelningen.

3. Ryttarna och hästskötarna bör uppföra sig ansvarsfullt och sakligt i alla situationer under tävlingen.

238. Klassificeringstabell

Klassificeringstabell används inte.

239. Begränsning av klasser

1. Placeringar i specialklasser, s.k. begränsade klasser, beaktas när behörighet avgörs.
2. Arrangören får besluta om att begränsa ekipagens rätt att delta. Grunden för begränsning ska anges i propositionen. Anmälningssordningen får dock inte användas som grund för begränsning, med undantag av **klubb- och distriktstävlingar på nivå 1 och nivå 2** samt lätt A-klasser **på nationella tävlingar nivå 3**, i vilka begränsningen kan göras även utifrån den ordning i vilken ryttarna har anmält sig. En klass får aldrig begränsas till mindre än 20 ekipage/klass.
3. I **klubb**tävlingar ~~på nivå 1~~ kan begränsningen göras utifrån antalet deltagare i tävlingen – begränsningen får aldrig vara mindre än 40 ekipage. När antalet tävlande i en **klubb**tävling ~~på nivå 1~~ begränsas till 40 ekipage, kan tävlingen ha högst 3 tävlingsklasser.
4. Antalet deltagare får inte begränsas i mästerskaps- eller besiktningsklasser med undantag av om besiktningen ordnas i en internationell tävling, varvid ekipagen som besiktigas ska uppfylla FRF:s krav för deltagande i en internationell tävling.

240. Övriga funktionärer och hjälpmedel

I en dressyrtävling behövs bl.a. följande funktionärer och hjälpmedel:

- en sekreterare för varje domare
- betslingskontrollant
- informatör för tävlingen
- en övningsbana som är minst lika stor som en dressyrbana och har liknande botten som dressyrbanan
- domarkurer med stolar och bord
- protokollen för respektive klass på vilka har antecknats ryttarens och hästens namn
- signalklocka eller -visselpipa
- stoppur
- startordning med tidsschema som har lagts fram vid väntområdet och uppvärmningsområdet
- informationstavla på vilken antecknas startnummer och resultat

III FM-TÄVLINGAR

241. Regler för dressyr-FM

1. FM-tävlingen i dressyr rids i varje åldersklass på två (eller tre enligt propositionen) efter varandra följande dagar.

~~För att få delta i FM-tävlingen ska ryttaren lösa in en A-licens.~~

För att få delta i FM-tävlingen ska ekipaget i övriga åldersklasser med undantag av seniorer ha två gånger uppnått ett resultat om minst 64 procent i en FEI-klass som motsvarar mästerskapstävlingens 1:a deltävling (för åldersklasserna kan den andra vara det inledande programmet) i en **nationell** tävling ~~på minst nivå 3~~ i Finland (eller utomlands motsvarande nationella resultat) före utgången av anmälningstiden. Resultat från kür-klasser duger inte som FM-kvalresultat.

Deltävlingarna ska ridas enligt följande:

1:a deltävlingen

(2:a deltävlingen)

3:e deltävlingen (final): Rätt att delta i finalen har de 12 bästa ekipagen som uppnått ett resultat över **60** ~~65~~ % i den första (och andra) deltävlingen. Om två ekipage har samma totalresultat från 1:a–2:a deltävlingen, avgör resultatet i den 2:a deltävlingen rätten att delta i finalen. Om ekipagen har oavgjort resultat även här, har båda rätt att delta i finalen.

FRF bekräftar varje år klasserna som ska ridas i FM-tävlingen för respektive åldersklass.

Innan den första klassen i respektive åldersgrupp rids, ska hästarna som deltar i FM-klasserna genomgå en hästinspektion.

FM-tävlingsklasserna är öppna endast för ekipage som deltar i FM-tävlingen. En ryttare kan delta endast på en häst i FM-finalen. Om ryttaren deltar på flera hästar i den första deltävlingen, ska ryttaren senast en halv timme efter att kvalklassen har avslutats meddela på vilkendera hästen hon eller han tävlar om Finska Mästerskapet. Om en ryttare av en giltig orsak låter bli att delta i den följande deltävlingen i FM-tävlingen, ska hon eller han meddela arrangören om detta omedelbart efter den föregående deltävlingen, och i vilket fall som helst före startlistan till den följande deltävlingen publiceras. Procentmängderna från deltävlingarna räknas ihop. Om den sammanlagda procentsumman är lika, avgör resultatet i finalen.

I övrigt tillämpas FRF:s tävlingsreglemente, II dressyr och I Allmän del.

~~Alla mästerskap avgörs utgående från de sammanlagda procentsummorna.~~

Under FM-tävlingen får inte någon annan rida på hästen än ryttaren som ska delta på den hästen i FM-tävlingen.

242. Regler för inomhusmästerskap

1. Tävlingarna avgörs i en klass som FRF fastställer separat för varje år. Resultatgränsen för inomhusmästerskapet är samma som för den ordinarie FM-tävlingen, **men det räcker med ett kvalresultat och i åldersklasserna kan kvalresultatet vara från det inledande programmet.**
2. Varje ryttare får delta på flera hästar i inomhusmästerskapsklassen, men får tävla om mästerskapet endast med en häst. Ryttaren ska meddela på vilken häst hon eller han tävlar om inomhusmästerskapet senast i samband med bekräftelse av starten eller före utgången av avanmälningstiden. Ryttaren ska starta i klassen först på den häst på vilken hon eller han tävlar om inomhusmästerskapet.
3. I övrigt iakttas reglementet för FM i dressyr.

- ~~4. Om två eller flera ekipage uppnår samma resultat ska paragraf 32 i TR i följas. Anvisningen gäller även s.k. medaljplatser.~~

243. Reglemente för Lag-FM

1. Tävlingen genomförs som en tävling med tre olika program. FRF beslutar om programmen årligen.
2. I ett lag ingår 3 ekipage som alla representerar samma förening. Lagets resultat bildas av det sammanlagda procenttalet som dessa tre ekipage uppnår i de tre olika programmen. Om några av lagen som placerar sig på medaljplats har uppnått ett inbördes oavgjort resultat, är det lag vars svagaste ekipage i sin klass har uppnått det bättre resultatet, det bättre laget.

Klasserna är öppna endast för ekipage som deltar i Lag-FM. För att få delta i lagtävlingen ska ekipaget ha rätt att delta i **nationell** tävling på minst 3:e nivå i enlighet med punkt 222.2 i TR II. ~~Varje ryttare får endast delta i en deltävling.~~

3. Varje förening får anmäla endast ett lag. Samma ryttare/häst kan ingå endast i ett lag. För laget kan anmälas ett (1) reservekipage med vilket laget kompletteras, om ett av ekipagen som anmälts som ordinarie medlem i laget blir tvunget att utebli från tävlingen. Den enda giltiga orsaken för att utebli är att antingen hästen eller ryttaren har insjuknat. Laget ska bekräfta vilken klass som respektive ekipage ska tävla och det eventuella reservekipaget senast före utgången av den tid som reserverats för avanmälningar. Lagets sammansättning kan endast ändras på grund av att laget måste använda reservekipaget. Det är inte möjligt att ändra lagets sammansättning efter att tävlingen har inletts.

Tävlingsprogrammen fastställs av FRF separat för varje år.

244. Regler för Champion-tävlingen för unga hästar

1. Tävlingen är öppen för alla 5- och 6-åriga hästar, som kan visa upp ett födelseattest i original (ett intyg utfärdat av veterinär duger inte).
2. Tävlingen rids mot slutet av tävlingssäsongen under två på varandra följande dagar. Tävlingsprogrammen fastställs av FRF separat för varje år.
3. Endast ekipage som fått ett godkänt resultat i den första deltävlingen får delta i den andra deltävlingen.

245. Reserverad

246. Fastställande av startordningen i Finska Mästerskapen och Champion-tävlingen för unga hästar

Startordningen i den första deltävlingen lottas. I den andra deltävlingen delas ekipagen upp i gruppen om 5–6 ekipage i omvänd ordning enligt resultatet i procent från den första deltävlingen. Startordningen lottas inom varje grupp.

IV DRESSYRDOMARRÄTTIGHETER

247. Grunder för beviljande av dressyrdomarrättigheter och jävig domare

Dressyrdomarrättigheterna gäller en bestämd tid. Rättigheterna kontrolleras på jämna år.

1. För att få delta i en dressyrdomarkurs ska sökanden fylla 22 år samma år som hen deltar på kursen. Sökanden ska vara medlem i en förening som hör till Finlands Ryttnarförbund. Från och med början av 2020 ska den som deltar på en dressyrdomarkurs ha uppnått ett tävlingsresultat på minst 63 procent i en lätt A-klass i en **nationell** tävling ~~på minst nivå 3~~, innan hon eller han deltar på kursen. Sökanden ska delta på en domarkurs som är godkänd av Finlands Ryttnarförbund och avlägga godkänt kursens skriftliga prov och en provbedömning. För att få höja sina domarrättigheter till nivå III eller högre ska domaren ha ett resultat på minst 60 procent och/eller tillräcklig erfarenhet av att tävla på Medelsvår B-nivå. För att höja sina rättigheter till nivå I, ska domaren ha tillräckligt erfarenhet av att tävla på minst Prix St Georges-nivå i nationella tävlingar.

För domare i domarklass III och högre gäller beträffande riderfarenheten en övergångsperiod till och med slutet av 2020, varefter domarna förutsätts ha erfarenhet. Ett undantag utgörs av sådana särskild meriterade domare, som av ett kollegium bestående av FEI-domarna och en av kommittén årligen utsedd ryttnarmedlem ger ett särskilt tillstånd att gå vidare till följande domarnivå utan erforderlig riderfarenhet.

2. Indelningen av domarrättigheter i olika klasser:

2.1 FEI-domarrättigheter i enlighet med FEI:s reglemente

2.2 Nationella domare

- Kategori I alla klasser
- Kategori II Intermediaire I och lägre klasser
- Kategori III Medelsvår A-klasser och lägre
- Kategori IIIC Medelsvår B-klasser och lägre
- Kategori IV lätta klasser
- Kategori IVK lätta klasser – inte unga hästar
- Kategori V Upp till Lätt B-klasser i **klubb**tävlingar ~~på nivå 1~~

2.3 Domarkandidater

I samtliga domarkategorier finns även domarkandidatstatus. En domarkandidat har inte rätt att fungera som ordförandedomare. Högst en domarkandidat får bedöma ekipagen samtidigt. FRF:s styrelse beviljar domarkandidaten dressyrdomarrättigheter när hen bedöms ha fått tillräcklig erfarenhet av att bedöma **nationella** tävlingar ~~minst på nivå 3~~ och efter att ha godkänt avlagt en provbedömning. Om en domarkandidat inte inom två år har försökt erhålla domarrättigheter, har FRF rätt att avlägsna henne eller honom från domarlistorna.

IIIC- och III-domarrättigheter kan även till en början beviljas på bestämd tid, varvid en domare med rättigheter på bestämd tid är skyldig att inom en bestämd tid lämna in till Dressyrkommittén resultatlistorna från alla klasser med motsvarande svårighetsgrad som hon eller han har bedömt på **nationella** tävlingar ~~på minst nivå 3~~. Utifrån resultaten antingen beviljar dressyrkommittén domarrättigheter eller bestämmer att domaren ska göra en ny provbedömning.

4. Provbedömningar

- 4.1 För respektive domarrättighet ska domarkandidaten göra en provbedömning i en **nationell klass** ~~av FRF fastställt klass, som~~ i Lätt A- och medelsvåra klasser har minst tolv startande ekipage. **Sökanden ska för IIIC- och III-rättigheter efter kursen avlägga två godkända provbedömningar (högst fyra försök).** < För IIIC-rättigheter krävs tre provbedömningar med minst tio ekipage i varje klass. **Provbedömning för en**

IVK- och V-domare kan genom separat avtal ordnas i en lätt B-klass i en distriktstävling tävling på nivå 2 som anordnas i samband med en nationell tävling. Provbedömning för V-domare kan anordnas i en Lätt B-klass i en tävling på nivå 2. I klassen ska delta minst 12 ekipage.

Provbedömningen omfattar en bedömning med siffror och en verbal utvärdering. Provbedömningen ska göras inom ett år efter att domarkandidaten har deltagit i domarkursen, *om inte domarkandidaten av särskilda orsaker kommer överens om något annat med kursledarna.*

- 4.2 FRF utser en övervakare för provbedömningstillfället som mottar provbedömningarna. Domarkandidaten ska ordna med nödvändig utrustning och ha en sekreterare som inte har dressyrdomarrättigheter. Mottagaren av provbedömningarna ger ett utlåtande till FRF om provbedömningarna.
5. För att höja sina rättigheter ska en domare ha erhållit tillräcklig erfarenhet i sin egen kategori, delta på domarkurs för nästa högre domarkategori och avlägga en godkänd provbedömning.
6. FRF:s styrelse tar bort domarrättigheterna av en domare som på två år inte har deltagit i FRF:s domarutbildning för sin domarkategori.
7. FRF:s dressyrkommitté kan bestämma att en domare som upprepade gånger avviker från domarlinjen ska göra en ny provbedömning. Provbedömningen ska göras inom två månader från det att kommittén fattar beslut om den, om det inte finns andra grunder för uppskov. Domaren ska själv sörja för en eventuell begäran om uppskov. Domaren kan bedöma på den nivå som motsvarar hennes eller hans domarkategori till och med provbedömningen. Om domaren inte klarar provbedömningen för sin domarkategori eller inte gör en provbedömning, kan dressyrkommittén föreslå att domarrättigheterna för domaren i fråga sänks/avlägsnas. Beslutet om sänkning/avlägsnande av domarrättigheterna fattas av FRF:s styrelse på framställan av dressyrkommittén.
8. En dressyrdomare ska i sitt arbete klä sig snyggt och sakligt med beaktande av rådande väderlek.

En domare ska uppföra sig behärskat och korrekt. En domare ska undvika osakligt beteende på en tävling. Till osakligt beteende räknas grovt språkbruk, osaklig kritik av tävlingsdeltagare, domare, funktionär eller organisation. Denna bestämmelse ska efterföljas i tillämpliga delar även utanför tävlingar.

FRF:s styrelse kan på framställan av dressyrkommittén återkalla licensen på bestämd tid för en domare som bryter mot denna regel eller i grova eller återkommande fall återkalla licensen slutgiltigt.

8. Den övre åldersgränsen för en dressyrdomare är 70 år. En domare avlägsnas från FRF:s lista från början av det år då hen fyller 71 år.

9. Jävig domare

En domare får inte ingå i domarkollegiet i en tävlingsklass på **nationell nivå eller distriktsnivå**, om

- en häst som hen äger delvis eller helt deltar i klassen
- hen är hästens eller ryttarens regelbundna tränare (som regelbunden tränare betraktas en person som tränar hästen/ryttaren fler än tre gånger om året)
- hen är släkt med hästens ägare eller tävlaren eller hen är hästens uppfödare
- domaren har ekonomiska eller personliga intressen gentemot hästen eller ryttaren som tävlar.

Det rekommenderas att paragrafen om jäv ska tillämpas även i tävlingar på en lägre nivå.

I sådana fall då träningsförhållanden mellan domaren och ryttaren har avslutats helt och hållet, avlägsnas jävigheten sex månader efter det att träningsförhållandet har upphört.

FRF:s styrelse kan på framställan av dressyrkommittén ta bort en domares licens på bestämd tid med anledning av brott mot jävighetsregeln. Efter den bestämda tidsperioden kan domaren anhålla om att få tillbaka sina domarrättigheter efter att ha avlagt en godkänd provbedömning på en nivå som motsvarar hans domarkategori.

Bilaga 1: Anvisningar för bedömning av svårighetsgraden i ett kürprogram

Anvisningar för bedömning av svårighetsgraden i ett kürprogram

1. Allmänt

I bedömningen av svårighetsgraden i ett kür-program ska poängen för den tekniska prestationen och det konstnärliga intrycket beaktas. Svårighetsgraden och den tekniska prestationen har ett nära samband eftersom de påverkar de två första delarna av det konstnärliga intrycket (takt, framåtbjudning och smidighet samt harmoni och lätthet. Ryttarens och/eller hästens prestationsförmåga påverkar rörelsernas och uppgifternas kvalitet. Brister sänker svårighetsgraden.

2. Grundläggande svårighetsgrad på Prix S:t Georges och Intermediaire-nivå

Den grundläggande nivån fastställs i förteckningen över uppgifter i dessa kür-program.

3. När följande uppgifter utförs på ett korrekt sätt bidrar de till svårighetsgraden:

- antal byten i serier som överskrider minimiantalet
- rörelserna utförs på ett böjt och/eller vinklat spår
- öppna på medellinjen eller annan längdlinje
- halvpiruetter efter ökad galopp (Prix S:t Georges) eller piruetter (Intermediaire 1)
- övergång från ökad galopp till skritt

4. Grundnivån för svårighetsgraden på Grand Prix-nivå

Den grundläggande nivån fastställs i förteckningen över uppgifter i kür-programmet.

5. När följande uppgifter utförs på ett korrekt sätt bidrar de till svårighetsgraden:

- antal byten i serier som överskrider minimiantalet
- dubbelpiruetter (trippelpiruetter beaktas inte)
- rörelserna utförs på böjda spår och/eller vinklade spår
- brant vinkel i slutor i kombination med flera byten av riktning (zigzag) som utförs lika i bägge riktningarna
- en övergång till piaff eller passage från skritt eller halt är svårare än att utföra övergången från rörelse
- uppvisande av svåra uppgifter och övergångar med tyglarna i en hand. **Överdrivet utförande ska beaktas som avdrag från vitsorden för harmoni och koreografi.**
- kombination av svåra övergångar noggrant och omsorgsfullt placerade, exempelvis galopp–passage–galopp, ökad galopp i kombination med en piruetter, piaff från ökad galopp, övergång från galoppombyten på vartannat steg till galoppombyten på varje steg och vice versa

6. Förtydliganden

Alla uppgifter bör inledas och avslutas på tydligt uppvisade punkter. Slutor ska visas punktligt och de ska placeras på överskådliga linjer. Hästen bör visas upp lika mycket i båda varven i ett kür-program. Ekipagets styrkor bör inte visas upp överdrivet mycket med risk för att koreografin inte är balanserad.

Särskild uppmärksamhet bör fästas vid var svåra rörelser (t.ex. piaff och passage) placeras för att domarna ska ha möjlighet att bedöma dem korrekt.

Ett kür-program ska byggas upp på ett överskådligt och genomtänkt sätt så att det lyfter fram samarbetet mellan ryttare och häst. Harmoni, smidighet och balans mellan rörelserna i båda riktningarna utgör grunden för ett kür-program. Rörelser som kräver en hög samlingsgrad ska gärna visas i kombination med rörelser som kräver framåtbjudning i syfte att visa upp grundgångarna.

Alla uppgifter som höjer svårighetsgraden noteras positivt när de kompletteras och understöd av musiken som valts för programmet.

Piruetter i piaff, slutor i passage och piruetter i galopp i kombination med sluta (hästen ska rakriktas några steg före och efter piruetten) betraktas inte som en kombination som höjer svårighetsgraden, även om de bidrar positivt till koreografin.

Principerna för traditionell dressyrridning utgör det viktigaste elementet även i ett kürprogram.

7. Anvisningar för poängsättning

I bedömningen ska särskild uppmärksamhet fästas vid de faktorer som nämns under punkt 1 och de förtydliganden som görs under punkt 6. FEI ger följande numeriska rekommendationer:

När programmet innehåller den grundnivå som anges i förteckningen över uppgifter, ligger vitsordet för svårighetsgraden kring 6,0.

För att få minst 7,0 för svårighetsgraden ska ekipaget uppvisa samma nivå som i grundläggande program på motsvarande nivå som i vanliga fall rids på tävlingar.

När svårighetsgraden stiger till en högre nivå än i de grundläggande programmen, ska vitsordet vara minst 8,0. I bedömningen ska dock beaktas tidigare utfärdade anvisningar och riktlinjer.

Bilaga 2: Hästinspektion

Hästinspektion

1. Ankomstinspektion

Veterinär utför på tävlingsplatsen en inspektion av hästen där hen konstaterar hästens hälsotillstånd, identifierar den och kontrollerar att vaccineringarna är giltiga. Inspektionen bör utföras på ett sådant sätt att den orsakar så lite olägenheter som möjligt för hästen och personerna som tar hand om den.

- 1.1 Hästen identifieras genom att jämföra uppgifterna i registerboken med signalementen.
- 1.2 Uppgifterna i hästens vaccinationsintyg och vaccineringarnas giltighet kontrolleras.
- 1.3 Hästens ålder kontrolleras, om tävlingen är begränsad för hästar av en bestämd ålder.
- 1.4 En klinisk undersökning utförs i syfte att säkerställa att hästen inte har några infektioner eller smittande sjukdomar.

Alla beaktansvärda inexaktheter i identifieringsuppgifterna eller övriga uppgifter meddelas så fort som möjligt till tävlingens ordförandedomare, som ska avgöra hästens tävlingsduglighet före hästens tävlingsprestation.

2. Ordinarie inspektion

Före tävlingsprestationen ska även hästens förutsättningar att delta i tävlingen undersökas. Inspektionen utförs av tävlingarnas veterinär tillsammans med en representant för domarkollegiet. Endast dessa funktionärer har rätt att utifrån inspektionen besluta om hästens tävlingsduglighet.

Hästar som inte uppfyller kraven vid den första inspektionsomgången, kan inspekteras på nytt. Denna inspektion ska utföras av samma funktionärer som vid den första gången och endast i närvaro av behöriga personer.

Hästinspektionen ska utföras på följande sätt (se planritning över området):

- 2.1 Hästen presenteras antingen med trän- eller kandarbetsling. Annan utrustning är inte tillåten. Täckan, bandage etc. ska tas av.
- 2.2. Det är förbjudet att täcka över hästens igenkänningstecken med färgämnen.
- 2.3 Underlaget på vilket hästen presenteras ska vara cirka 60 meter långt, stadigt, jämnt och rent, men inte halt. Det ska vara placerat på ett lugnt ställe, tydligt avskilt från publiken.
- 2.4 I inspektionen deltar en veterinär och en representant för domarkollegiet.
- 2.5 Veterinären identifierar hästen och konstaterar eventuella skador eller sjukdomar.
- 2.6 Hästen visas upp i skritt och trav på lös tygel. Inspektörerna bedömer gångarternas renhet. Skritt och trav visas upp på nytt, om det är nödvändigt. Den som visar upp hästen får inte ha ett spö i handen. Det är dock möjligt att avvika från anvisningen med specialtillstånd av inspektörerna.
- 2.7 Efter avslutad inspektion meddelar domaren om hästens tävlingsduglighet innan hästen avlägsnar sig från inspektionsområdet genom att konstatera att hästen är GODKÄND, UNDERKÄND eller den OMBESKOMMA TILL REINSPEKTION. Tävlingens ordförandedomare informeras om hästar som har underkänts.

I oklara fall ska hästen flyttas till ett övervakat väntområde för reinspektion som utförs direkt efter inspektion av den sista hästen. Tävlingsveterinär undersöker hästen på väntområdet och kan vid behov diskutera med hästens egen eller lagets veterinär. Efter undersökningen kan hen skicka hästen till reinspektion för ett slutligt avgörande. I konfliktsituationer är det domarkollegiets representant som ensam avgör om hästen är tävlingsduglig och meddelar sitt beslut direkt.

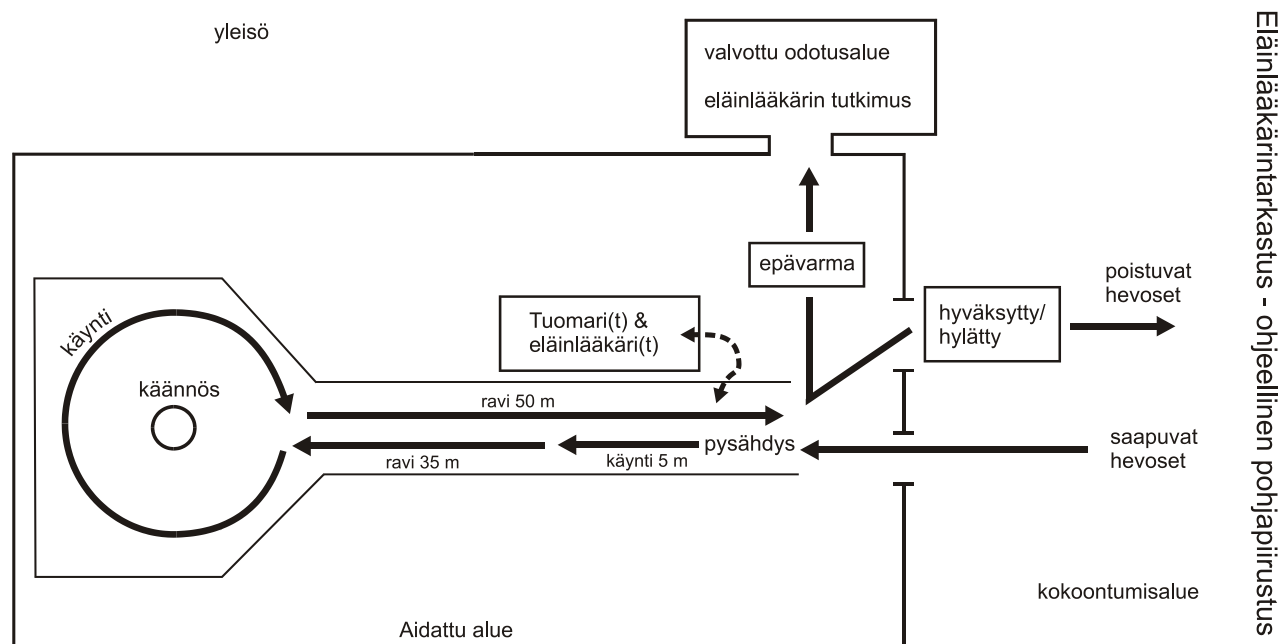
Ekipaget kan delta endast en gång i hästinspektionen. Ett ekipage som inte godkänns i inspektionen kan inte delta i en s.k. följande inspektionen, om veterinärinspektionen i schemat har fördelats i flera grupper eller över flera dagar.

2.8 Hästkötare och/eller tävlare ska närvara vid inspektionen och vid en lagtävling ska även lagledaren vara på plats.

2

2.9 De som presenterar hästarna förväntas klä sig sakligt. Det är obligatoriskt att ha hjälm på huvudet för alla övriga åldersgrupper än seniorer och användning av hjälm rekommenderas för alla.

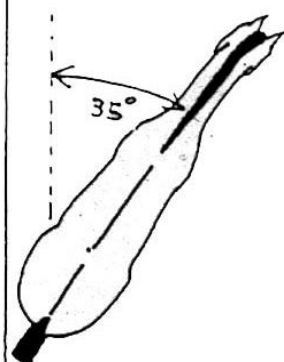
2.10 Inspektionen är inte en grundlig klinisk undersökning utan den ska i stället ske så snabbt men ändamålsenligt som möjligt.

Bilaga 3: Sidvärtsrörelser

- 1 Skänkelvikning på spåret
- 2 Skänkelvikning på diagonal
- 4 Sluta (half-pass)
- 5 Sluta (travers)
- 6 Förvänd öppna (renvers)

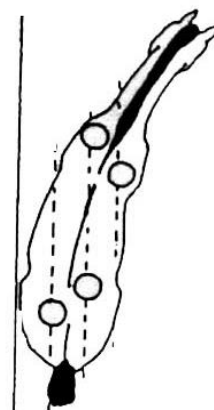
1. Pohkeenväistö
uralla

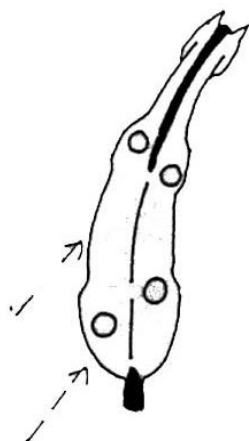
2. Pohkeenväistö
lävistäjällä

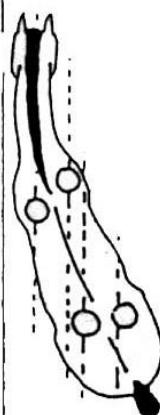
i)
i)

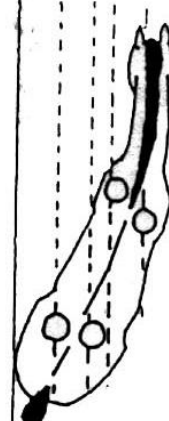
4. Sulkutaivutus
(Half-pass)

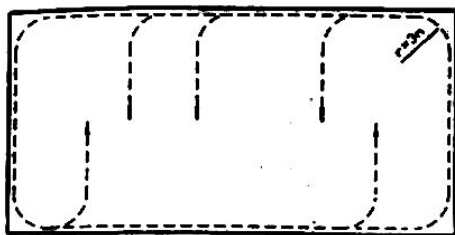
5. Sulkutaivutus
(Travers)

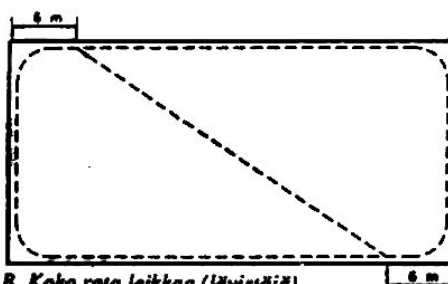
6. Vastataivutus
(Renvers)

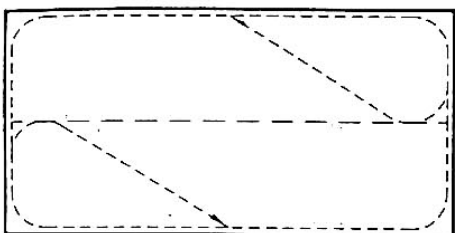
Bilaga 4: Ridbanans vägar

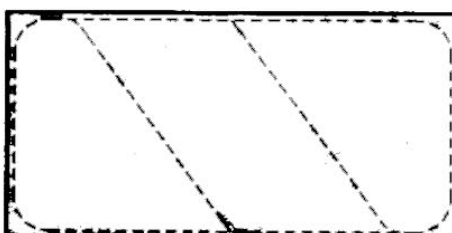
A Kaarto radan poikki

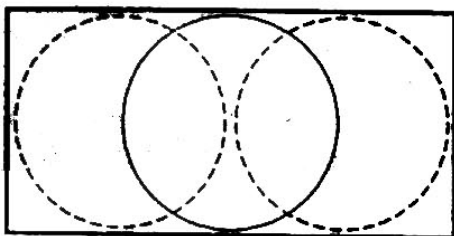
B Koko rata leikkaa (lävistäjä)

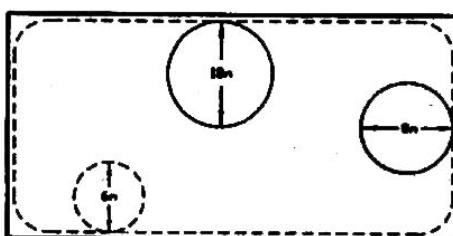
C Kulmankatkaisu

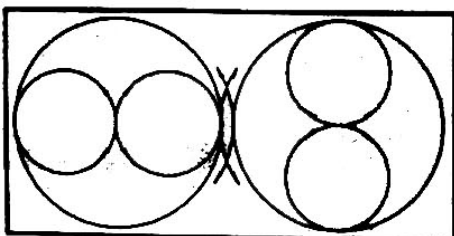
D Puoli rataa leikkaa

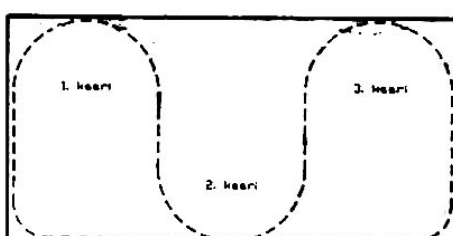
E Keskiympyrä ja pääty-ympyrät

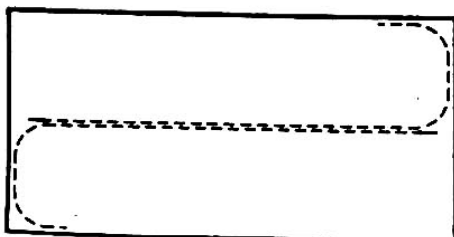
F Volteja

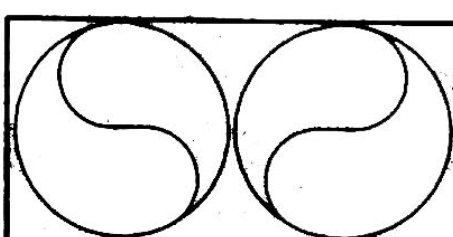
G Volmi- ja ympyräkahdeksikko

H Kiemurauria

I Rata pituussuuntaan leikkaa (Keskihalkaisija)

J Ympyrä leikkaa

Bilaga 6: Sadel och betsling

Tillåten betsling:

Permitted nosebands

1. Dropped noseband

2. Cavesson noseband

3. Flash noseband

4. Crossed noseband /
Mexican noseband

5. Combined noseband – no throat lash

6. Micklem bridle

1, 3, 4 and 6 are not permitted when a double bridle is used.

5, when used as a double bridle, the lower strap of the nose band is not allowed.

Example of Double bridle with cavesson noseband , bridoon bit and curb chain

Example of permitted Dressage saddle

Double sliding side reins (triangle/dreieck zügel)

Bilaga 7 Beskrivning av tävlingsnivåerna

DRESSYR

Krav	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5
Tävlingsplatser	Arrangören.	Regionsektionernas kunskap.	Dressyrkommittén tillsammans med tävlingsarrangören.	Dressyrkommittén tillsammans med tävlingsarrangören.	Dressyrkommittén tillsammans med tävlingsarrangören.
Grenspecifik kravnivå	Alla program	Alla program	lätt A, för specialgrupper finnhästar, unga hästar, ponnyer lätt B	lätt A, för specialgrupper finnhästar, unga hästar, ponnyer lätt B	Medelsvår B, för specialgrupper lätt A
Funktionärer	Domare enligt klassens nivå, minst en.	Domare enligt klassens nivå, minst två. Steward eller uppgifterna kan delas mellan medlemmarna i domarkollegiet enligt beslut av ordföranden för domarkollegiet.	Domare enligt klassens nivå, minst två. Dressyrsteward.	Domare enligt klassens nivå, tre eller fem domare. Dressyrsteward.	Domare enligt klassens nivå, tre eller fem domare. Chefsteward
Kvalificering för tävlande	Inga kval	Inga kval	Minst 60 % i Lätt A-klass i tävling på nivå 2 (finnhäst L:B) Inga kval i klasser som är öppna för åldersgrupper och unga hästar. Egna klasser för innehavare av olika tävlingslicenser (A/D)	inga separata kval 3=>4	Antecknas i grenreglerna FM-tävlingar 60 %
Prispengar/priser i form av föremål	Rosett eller föremål eller pengar. I klasser för juniorer, barn- och ponnyryttare rekommenderas priser i form av föremål. Prisernas sammanlagda värde får inte överstiga 1000 €.	Rosett eller föremål eller pengar. I klasser för juniorer, barn- och ponnyryttare rekommenderas priser i form av föremål	Rosett och föremål eller pengar. PSG och högre pengar. I klasser för juniorer, barn- och ponnyryttare rekommenderas priser i form av föremål	Föremål eller pengar i klasser för specialgrupper. PSG och högre pengar. I klasser för juniorer, barn- och ponnyryttare rekommenderas priser i form av föremål	Föremål eller pengar i klasser för specialgrupper. I PSG och högre pengar, i klasser för juniorer, barn- och ponnyryttare rekommenderas priser i form av föremål
Tävlingsavgifter	Fritt	Fritt	Fritt	Fritt	Fritt
Tävlingsbanan Tävlingsbana, framridning,	Tillräckliga, minst 20x40 m, framridningsbana 20x40 m eller framridning i grupper	Tillräckliga, minst 20x40 m, framridningsbana 20x40 m eller framridning i grupper	Tillräckliga botten av hög kvalitet, anvisningar även gällande måtten (framridning vs. antalet tävlande). I	Tillräckliga botten av hög kvalitet, 20x60 m, lika stor framridningsbana	Tillräckliga botten av hög kvalitet 20x60 m, lika stor framridningsbana

			inomhustävlingar framridning i grupper.		
Förhållanden åskådartjänster, medietjänster	Läktare inte obligatorisk, fungerande resultatservice, WC, "kaffe och bulle"	Läktare inte obligatorisk, fungerande resultatservice, WC, "kaffe och bulle"	Läktare/bänkar, kanten serverar även mat. Aktuell resultatservice. Resultat till pressen.	Uppmärksamhet ska fästas vid åskådartjänster. Dessa är "skyltfönster" och reklam för grenen, person som ansvarar för kommuni- kation ska utses och ombes att skriva ett pressmed- delande före och efter täv- lingen	Högklassiga åskådartjänster, avancerad resultatservice, restaurangtjänster, "Expo- område", pausprogram, sakkunnig speaker, parke- ringsplatser även för åskå- dare, förbundet bistår med kommunikationen
Säkerhet (rekommendation)	Fhj EA 1 eller 2/Läkare	Fhj EA 1 eller 2/Läkare	Fhj EA 1 eller 2/Läkare	Fhj EA 1 eller 2/Läkare	Första hjälpen-grupp/Läkare